

Obsah

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Rada

2019/C 189/01	Uznesenie Rady a zástupcov členských štátov zasadajúcich v Rade, ktorým sa stanovujú usmernenia týkajúce sa riadenia dialógu EÚ o mládeži – Stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027	1
---------------	---	---

ODPORÚČANIA

Rada

2019/C 189/02	Odporúčanie Rady z 22. mája 2019 týkajúce sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve	4
2019/C 189/03	Odporúčanie Rady z 22. mája 2019 o komplexnom prístupe k výučbe a učeniu sa jazykov	15

IV Informácie

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Rada

2019/C 189/04	Závery Rady o plnení odporúčania Rady s názvom „Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých“	23
---------------	---	----

2019/C 189/05	Závery Rady o mladých ľuďoch a budúcnosti práce	28
2019/C 189/06	Závery Rady o mladých tvorivých generáciách	34
Európska komisia		
2019/C 189/07	Výmenný kurz eura	39
2019/C 189/08	Nová národná strana obehových euromincí	40
2019/C 189/09	Nová národná strana obehových euromincí	41
2019/C 189/10	Nová národná strana obehových euromincí	42
2019/C 189/11	Nová národná strana obehových euromincí	43
2019/C 189/12	Nová národná strana obehových euromincí	44

V Oznamy

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Európska komisia

2019/C 189/13	Predbežné oznámenie o koncentrácii (Vec M.9385 – Orange/SecureLink) – Vec, ktorá môže byť posúdená v rámci zjednodušeného postupu ⁽¹⁾	45
---------------	--	----

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

RADA

Uznesenie Rady a zástupcov členských štátov zasadajúcich v Rade, ktorým sa stanovujú usmernenia týkajúce sa riadenia dialógu EÚ o mládeži

Stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027

(2019/C 189/01)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE A JEJ ČLENSKÉ ŠTÁTY

ZDÔRAZŇUJÚ, ŽE:

1. Dialóg EÚ s mládežou je kľúčovým nástrojom účasti mladých ľudí v EÚ a prípadne v iných európskych krajinách, ktorého kľúčovými prvkami sú priamy dialóg medzi orgánmi prijímajúcimi rozhodnutia a mladými ľuďmi a ich zástupcami, konzultácie s mladými ľuďmi o témach, ktoré sa ich týkajú, a nepretržité partnerstvo pri riadení tohto procesu na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni. V súvislosti s vykonávaním dialógu EÚ s mládežou a v súlade so stratégiou Európskej únie pre mládež (EUYS) by európske ciele v oblasti mládeže mali „slúžiť ako inšpirácia a poskytovať orientáciu pre EÚ, jej členské štáty a ich príslušné zainteresované strany a orgány“⁽¹⁾.
2. V stratégii Európskej únie pre mládež sa zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby členské štáty mali vo svojom prístupe k vykonávaniu dialógu EÚ s mládežou flexibilitu a manévrovací priestor.
3. V súvislosti s koncepciou vykonávania dialógu EÚ s mládežou sa v stratégii Európskej únie pre mládež uvádza viacero prvkov, konkrétne:
 - a. vychádzať zo skúseností z minulosti;
 - b. snažiť sa o dosiahnutie jasnejšieho a jednoduchšieho procesu;
 - c. pokiaľ možno dodržiavať pracovné cykly v trvaní 18 mesiacov;
 - d. venovať sa jednej tematickej priorite v každom cykle;
 - e. jej pracovný plán;
 - f. flexibilita, pokiaľ ide o aktérov, ktorí sa zúčastňujú na riadení a vykonávaní dialógu EÚ s mládežou;
 - g. nepretržité sledovanie v záujme monitorovania výsledkov v oblasti kvality a vplyvu celého procesu;
 - h. uznanie úlohy národných pracovných skupín. Ide o subjekty na úrovni členských štátov, ktorých úlohou je prispievať k organizovaniu konzultácií, propagácii a vplyvu dialógu s mládežou⁽²⁾. V súlade s ustanoveniami stratégie EÚ pre mládež sa „členské štáty povzbudzujú, aby umožnili účasť mladých ľudí vo všetkých etapách realizácie dialógu EÚ s mládežou tým, že, okrem iného, v národnej pracovnej skupine dajú vedúcu úlohu národnej rade mládeže“⁽³⁾.

⁽¹⁾ Stratégia Európskej únie pre mládež [Ú. v. EÚ C 456, 18.12.2018, s. 2 (bod 3 odsek 3)].

⁽²⁾ Pozri ročný pracovný program na rok 2019 na vykonávanie programu „Erasmus +“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport. Online referencia, C (2018) 6572 z 11. októbra 2018.

⁽³⁾ EUYS, s. 9 (príloha I bod 4 ods. 3).

4. Návrhy predsedníctva z decembra 2018 týkajúce sa vykonávania a riadenia dialógu EÚ s mládežou⁽⁴⁾ a oznámenie Komisie s názvom „Zapájať mladých ľudí, spájať ich a posilňovať ich postavenie: nová stratégia EÚ pre mládež“⁽⁵⁾ by mohli slúžiť ako usmerňujúce dokumenty pre každého, kto je do dialógu EÚ s mládežou zapojený.

MAJÚ ZA CIEĽ:

5. Cieľom tohto uznesenia je poskytnúť usmernenia týkajúce sa riadenia dialógu EÚ s mládežou, a to najmä so zameraním na zapojených aktérov, ich úlohy, organizačný rámec, v ktorom sa vykonávajú ich činnosti, a na otázky vykonávania súvisiace s riadením dialógu. Európsky sektor mládeže zohráva v organizačnom rámci dialógu EÚ s mládežou dôležitú úlohu⁽⁶⁾.

DOMNIEVAJÚ SA, ŽE:

6. Trojica predsedníctiev by mala prevziať vedúcu úlohu, pokiaľ ide o riadenie vykonávania dialógu EÚ s mládežou, a to v úzkej spolupráci s Európskou komisiou a národnými agentúrami, ako aj s Európskym fórom mládeže a ďalšími zástupcami mládežníckej občianskej spoločnosti⁽⁷⁾.
7. Hoci trojica predsedníctiev organizuje svoju činnosť podľa toho, čo považuje za vhodné, prioritou by mala byť podpora účasti mládežníckej občianskej spoločnosti ako základ riadenia kvality dialógu EÚ s mládežou a jeho následného vykonávania. Na úrovni EÚ by mládežnícka občianska spoločnosť mala byť podľa možnosti zapájaná prostredníctvom Európskeho fóra mládeže a prípadne iných zástupcov zainteresovaných strán z oblasti mládeže. Na úrovni trojice predsedníctiev by mala byť mládežnícka občianska spoločnosť podľa možnosti zastúpená národnými pracovnými skupinami, pokiaľ je to možné prostredníctvom národných rád mládeže vzhľadom na ich vedúcu úlohu v tejto štruktúre.
8. Na účel podpory riadenia dialógu EÚ s mládežou by sa mali organizovať pravidelné výmeny medzi trojicou predsedníctiev a štruktúrami uvedenými v bodoch 6 a 7; takéto výmeny by sa mali uskutočňovať v rámci koordinačnej skupiny, napríklad európskej riadiacej skupiny (ESG).
9. Úlohou ESG je:
 - a. poskytovať všeobecné usmernenia v súvislosti s dialógom EÚ s mládežou týkajúce sa otázok, ako sú tematická priorita cyklu, konzultačné nástroje a podujatia súvisiace s konzultáciami, a to vrátane Európskych konferencií mládeže;
 - b. tam, kde je to vhodné, poskytovať vstupy, nástroje a podporu s cieľom zabezpečiť kvalitu dialógu EÚ s mládežou a tematickú konzistentnosť v rámci cyklu;
 - c. zabezpečovať účinnú spoluprácu s národnými pracovnými skupinami tým, že sa v prípade potreby poskytnú usmernenia, nástroje a podpora na zabezpečenie kvality vykonávania dialógu EÚ s mládežou;
 - d. zabezpečiť participatívne hodnotenie cyklu, ako aj jeho monitorovanie, následné opatrenia, využívanie a rozsiahle šírenie výsledkov dialógu;
 - e. podporovať zachovanie inštitucionálnej pamäte s cieľom odovzdať ju s podporou Európskej komisie ďalšej trojici predsedníctiev;
 - f. podniknúť kroky na uľahčenie hladkého prechodu na ďalšiu trojicu predsedníctiev;
 - g. pokrývať všetky ďalšie aspekty, ktoré by trojica predsedníctiev na základe konzultácie s členskými štátmi mohla považovať za vhodné.

⁽⁴⁾ 15018/18 REV 1 + COR 1 + COR 2.

⁽⁵⁾ 9264/18 + ADD 1-8 – COM(2018) 269 final + SWD(2018) 168 a 169 final.

⁽⁶⁾ „Sektor mládeže EÚ“ všeobecne odkazuje na všetky organizácie, pracovníkov s mládežou, členov akademickej obce, mládežnícku občiansku spoločnosť či iných odborníkov zapojených do tvorby politiky v oblasti mládeže, ktorí vykonávajú činnosti a projekty v EÚ zamerané na mládež.

⁽⁷⁾ Odkazuje sa na národné agentúry zodpovedné za riadenie programov Erasmus + a Európsky zbor solidarity z členských štátov, ktoré tvoria trojicu predsedníctiev.

10. Trojica predsedníctiev by mala uľahčovať účasť zástupcov mládežníckej občianskej spoločnosti v ESG, ktorá je diskusným fórom, v rámci ktorého by sa mali prediskutovať a podporovať spoločné riešenia. Trojica predsedníctiev môže do ESG zahrnúť iných aktérov, ako sú organizácie mládeže, ktoré sú reprezentatívne na európskej úrovni a/alebo na úrovni členských štátov, výskumných pracovníkov, odborníkov atď. Účasťou uvedených zástupcov a aktérov v ESG nie sú dotknuté právomoci trojice predsedníctiev, ako sú ustanovené v zmluvách a rokovacom poriadku Rady.
11. Ako usmerňujúcu zásadu na zabezpečenie reprezentatívnosti ESG, pokiaľ ide o mladých ľudí, by trojica predsedníctiev mala zvážiť prijatie opatrení s cieľom zahrnúť názory všetkých mladých ľudí vrátane tých, ktorí majú menej príležitostí, a tých, ktorí nie sú organizovaní v mládežníckych združeniach.
12. Na zaručenie hladkého fungovania ESG by sa v prípade potreby mali operačné úlohy a pracovné metódy ESG formulovať v pracovnom dokumente.
13. S cieľom zabezpečiť predvídateľnosť toho, ako sa bude dialóg EÚ s mládežou vyvíjať v každom 18-mesačnom pracovnom cykle, by predsedníctvo malo včas informovať pracovnú skupinu pre mládež a národné pracovné skupiny o organizácii a fungovaní ESG, o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní uvedeného dialógu a o akýchkoľvek iných aspektoch súvisiacich s aspektmi uvedenými v bode 9.
14. V súlade s grantmi EÚ stanovenými na tento účel by národné pracovné skupiny mali mať možnosť rozhodnúť o konfigurácii a prevádzkových postupoch, ktoré najlepšie vyhovujú ich potrebám, v súlade so špecifikami svojho členského štátu a s príslušnými ustanoveniami stratégie EÚ pre mládež, s cieľom zabezpečiť splnenie cieľov každého cyklu dialógu EÚ s mládežou a primerané zastúpenie tvorcov politik, príslušných verejných inštitúcií, mladých ľudí a ich rôzneho sociálno-ekonomického pozadia ⁽⁸⁾.
15. Toto uznesenie nadobúda účinnosť 1. júla 2019 a podľa potreby sa preskúma v nadväznosti na preskúmanie stratégie EÚ pre mládež v polovici trvania, ktoré má Rada vykonať v roku 2024, s cieľom prispôsobiť ho prípadnému novému vývoju a potrebám.

⁽⁸⁾ Tamže, pozn. pod čiarou 2.

ODPORÚČANIA

RADA

ODPORÚČANIE RADY

z 22. mája 2019

týkajúce sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

(2019/C 189/02)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 165,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V rámci Európskeho piliera sociálnych práv⁽¹⁾ sa v jeho 11. zásade uvádza, že všetky deti majú právo na cenovo dostupné a kvalitné vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve. To je v súlade s Chartou základných práv Európskej únie⁽²⁾, v ktorej sa vzdelanie uznáva ako právo, ako aj s Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa a s cieľom udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov č. 4.2, v rámci ktorého sa predpokladá, že všetky dievčatá a chlapci by mali mať do roku 2030 prístup ku kvalitnému rozvoju, starostlivosti a predprimárnemu vzdelávaniu v ranom detstve.
- (2) Európska komisia vo svojom oznámení s názvom „Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou“⁽³⁾ vytyčuje víziu európskeho vzdelávacieho priestoru, pričom uznáva úlohu vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve pri budovaní pevných základov pre vzdelávanie v škole a počas celého života. V záveroch Rady o rozvoji škôl a excelentnej výučbe⁽⁴⁾ a v odporúčaní Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie⁽⁵⁾ sa opätovne zdôraznila kľúčová úloha, ktorú môžu vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve zohrávať pri podpore vzdelávania všetkých detí, ich blaha a rozvoja.
- (3) Tvorcovia politiky aj výskumní pracovníci uznávajú, že práve v ranom veku⁽⁶⁾ si deti vytvárajú základ a schopnosť učiť sa počas celého života. Vzdelávanie je postupný proces; vybudovanie pevného základu v ranom veku je nevyhnutnou podmienkou pre rozvoj kompetencií na vyššej úrovni a pre úspech vo vzdelávaní a rovnako je zásadné i pre zdravie a blahobyt detí. Preto je vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve potrebné považovať za základ systémov vzdelávania a odbornej prípravy a mali by byť neoddeliteľnou súčasťou kontinua vzdelávania.
- (4) Účast' na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve je prínosom pre všetky deti a najmä pre deti v znevýhodnenej situácii. Pomáha zabrániť vzniku skorých rozdielov v zručnostiach, a preto je zásadným nástrojom v boji proti nerovnostiam a chudobe v dôsledku nízkeho stupňa dosiahnutého vzdelania. Poskytovanie vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve musí byť súčasťou integrovaného balíka politických opatrení vychádzajúceho z práv detí, a to s cieľom zlepšiť výsledky v prospech detí a nájsť východisko z medzigeneračného bludného kruhu znevýhodnenia. Zlepšenie poskytovania týchto služieb tak pomáha plniť záväzky prijaté v odporúčaní Komisie s názvom „Investovať do detí: východisko z bludného kruhu znevýhodnenia“⁽⁷⁾ a odporúčaní Rady z roku 2013 o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ 13129/17.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391.

⁽³⁾ COM(2017) 673 final.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 421, 8.12.2017, s. 2.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1.

⁽⁶⁾ Raný vek je vymedzený ako vek medzi narodením a zvyčajne vekom šiestich rokov, čo zodpovedá úrovni vzdelania ISCED 0.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 59, 2.3.2013, s. 5.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 378, 24.12.2013, s. 1.

- (5) Účasť na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve má mnohoraké prínosy⁽⁹⁾ tak pre jednotlivcov, ako aj pre spoločnosť ako celok, a to od lepšej úrovne dosiahnutého vzdelania a výsledkov na trhu práce až po menej sociálnych a vzdelávacích intervencií a súdržnejšie a inkluzívnejšie spoločnosti. Deti, ktoré absolvovali viac ako rok vzdelávania v ranom detstve, dosiahli v rámci štúdií PIRLS⁽¹⁰⁾ a PISA⁽¹¹⁾ v jazyku a matematike lepšie výsledky. Účasť na kvalitnom vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve sa takisto ukázala byť dôležitým faktorom pre predchádzanie predčasnému ukončeniu školskej dochádzky⁽¹²⁾.
- (6) Vzdelávanie a starostlivosť od najskorších fáz zohráva kľúčovú úlohu v tom, ako sa naučiť spolunažívať v heterogénnych spoločnostiach. Tieto služby môžu posilniť sociálnu súdržnosť a začlenenie niekoľkými spôsobmi. Môžu slúžiť ako miesta stretávania rodín. Môžu prispieť k rozvoju jazykových kompetencií detí tak v jazyku, v ktorom sa poskytuje služba, ako aj v prvom jazyku⁽¹³⁾. Prostredníctvom sociálno-emocionálneho učenia môžu skúsenosti zo vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve umožniť deťom naučiť sa, ako byť empatické, a dozvedieť sa o svojich právach, rovnosti, tolerancii a rozmanitosti.
- (7) Návratnosť investícií v raných fázach vzdelávania je najvyššia zo všetkých štádií vzdelávania, a to najmä u detí, ktoré sú v znevýhodnenej situácii⁽¹⁴⁾. Výdavky na vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve predstavujú skorú investíciu do ľudského kapitálu s vysokou návratnosťou.
- (8) Dostupnosť, prístupnosť a cenová dostupnosť vysokokvalitných zariadení starostlivosti o deti sú okrem toho kľúčovými faktormi, ktoré ženám, ale aj mužom, ktorí majú opatrovateľské povinnosti, umožňujú zúčastňovať sa na trhu práce, ako sa uznalo na zasadnutí Európskej rady v Barcelone v roku 2002, v Európskom pakte pre rodovú rovnosť⁽¹⁵⁾ a v oznámení Komisie o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom prijatom 26. apríla 2017⁽¹⁶⁾. Zamestnanosť žien priamo prispieva k zlepšeniu sociálno-ekonomickej situácie domácností a k hospodárskemu rastu.
- (9) Investovanie do vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve je dobrou investíciou len vtedy, ak majú služby vysokú kvalitu, sú prístupné, cenovo dostupné a inkluzívne. Preukázalo sa, že prínosy majú len vysokokvalitné služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve; služby nízkej kvality majú na deti a na spoločnosť ako celok výrazný negatívny vplyv⁽¹⁷⁾. Je potrebné, aby sa v rámci politických opatrení a reforiem uprednostnili kvalitatívne aspekty.
- (10) Celkovo sú výdavky členských štátov na vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve výrazne nižšie, ako na primárne vzdelávanie. Ako vyplýva zo správy hodnotiacej pokrok v súvislosti s barcelonskými cieľmi⁽¹⁸⁾, v rámci služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve nie je v súčasnosti k dispozícii dostatok voľných miest a dopyt prevyšuje ponuku takmer vo všetkých krajinách. Nedostatočná dostupnosť, prístupnosť a cenová dostupnosť sa ukázali byť jednou z hlavných prekážok využívania týchto služieb⁽¹⁹⁾.
- (11) Európsky parlament vo svojom uznesení zo 14. septembra 2017 o novom programe v oblasti zručností pre Európu⁽²⁰⁾ vyzýva členské štáty na zvýšenie kvality a rozšírenie prístupu k vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve a na riešenie nedostatočnej infraštruktúry, ktorá by ponúkala kvalitné a dostupné zariadenia starostlivosti o deti pre všetky príjmové kategórie, ako aj zväzovanie poskytovania voľného prístupu rodinám žijúcim v chudobe a sociálnom vylúčení.

⁽⁹⁾ Prínosy vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a podmienky ich získania, Správa Európskej siete expertov na ekonomiku vzdelávania (EENEE).

⁽¹⁰⁾ Pokrok v medzinárodnej úrovni čitateľskej gramotnosti (PIRLS).

⁽¹¹⁾ Program pre medzinárodné hodnotenie žiakov (PISA), OECD (2016), Vzdelávanie v kocke.

⁽¹²⁾ Európska komisia (2014), Štúdia o účinnom využívaní vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve pri predchádzaní predčasného ukončovania školskej dochádzky.

⁽¹³⁾ Prvý jazyk: variant (varianty) jazyka osvojený (osvojené) v ranom detstve (približne pred druhým alebo tretím rokom života), v ktorom (ktorých) človek po prvýkrát nadobudol jazykovú schopnosť. Tento termín sa uprednostňuje pred termínom materinský jazyk, ktorý často nie je presný, pretože prvý jazyk nie je nevyhnutne len jazyk matky.

⁽¹⁴⁾ Economics of Human Development and Social Mobility (Ekonomika ľudského rozvoja a sociálnej mobility). *Annual Reviews of Economics*, Zväzok 6 (2014), s. 689 – 733.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 155, 25.5.2011, s. 10.

⁽¹⁶⁾ COM(2017) 252 final.

⁽¹⁷⁾ Preskúmanie výskumu o účinkoch vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve na rozvoj dieťaťa. Správa projektu CARE (2015).

⁽¹⁸⁾ COM(2018) 273 final.

⁽¹⁹⁾ OECD (2017), *Starting Strong 2017: Key OECD Indicators on Early Childhood Education and Care* (Silný začiatok 2017: Kľúčové ukazovatele OECD týkajúce sa vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve); Eurofound (2015), *Early childhood care: Accessibility and quality of services* (Starostlivosť v ranom detstve: Prístupnosť a kvalita služieb).

⁽²⁰⁾ P8_TA(2017)0360.

- (12) Služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve musia byť zamerané na dieťa; deti sa najlepšie učia v podmienkach podporujúcich ich účasť a záujem o vzdelávanie. O organizácii a výbere činností a predmetov na účely vzdelávania sa medzi osobami oprávnenými poskytovať výchovu a vzdelávanie a deťmi často diskutuje. Služby by mali ponúkať bezpečné, podporujúce a starostlivé prostredie a poskytovať sociálny, kultúrny a fyzický priestor s radom možností pre deti na rozvíjanie ich potenciálu. Poskytovanie vzdelávania a starostlivosti je najlepšie navrhnuté vtedy, keď vychádza zo základného predpokladu, podľa ktorého sú tieto dve činnosti neoddeliteľné. Malo by sa pritom vychádzať z toho, že detstvo je hodnotou samo osebe a že deti by mali byť nielen pripravované na školu a dospelosť, ale tiež by sa mali už v ranom veku podporovať a oceňovať.
- (13) V kontexte, ktorý je vymedzený celoštátnymi, regionálnymi alebo miestnymi predpismi, by rodiny mali byť zapojené do všetkých aspektov vzdelávania a starostlivosti o svoje deti. Rodina je prvým a najdôležitejším miestom pre rast a rozvoj detí, pričom za blaho, zdravie a rozvoj každého dieťaťa sú zodpovední rodičia a opatrovatelia. Služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve sú ideálnou príležitosťou na vytvorenie integrovaného prístupu, keďže vedú k prvému osobnému kontaktu s rodičmi. Rodičom, ktorí sa stretávajú s problémami, by sa mohli ponúknuť individuálne poradenské služby počas domácich návštev. Na to, aby boli rodičia skutočne zapojení, by sa služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve mali navrhovať v spolupráci s rodinami a mali by byť založené na dôvere a vzájomnom rešpekte⁽²¹⁾.
- (14) Účasť na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve môže byť účinným nástrojom na dosiahnutie spravodlivosti vo vzdelávaní detí v znevýhodnenej situácii, v akej sú napríklad deti z niektorých skupín migrantov alebo minoritných skupín (napríklad Rómov) a deti utečencov, deti so špeciálnymi potrebami vrátane zdravotného postihnutia, deti v alternatívnej starostlivosti a deti ulice, deti väznených rodičov, ako aj deti z domácností, ktoré sú vystavené vysokému riziku chudoby a sociálneho vylúčenia, ako napríklad rodiny s osamelým rodičom alebo početné rodiny. Deti utečencov potrebujú vzhľadom na svoju zraniteľnú situáciu zvýšenú podporu. Chudoba, fyzické a emocionálne príčiny stresu, traumy a chýbajúce jazykové zručnosti môžu brániť ich vyhliadkam na vzdelávanie a úspešnej integrácii do novej spoločnosti v budúcnosti. Účasť na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve môže pomôcť tieto rizikové faktory zmierniť.
- (15) Poskytovanie inkluzívneho vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve môže prispieť k splneniu záväzkov, ktoré členské štáty prijali v Dohovoroch OSN o právach dieťaťa a o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorých signatármi sú všetky členské štáty.
- (16) Návrh kľúčových zásad rámca kvality⁽²²⁾ zverejnený v roku 2014 bol prvým vyhlásením európskych odborníkov z 25 krajín o kvalite vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Vyhlásenia vychádzajú z piatich rozmerov: prístup, pracovníci, učebný plán, monitorovanie a hodnotenie a správa a financovanie. Celkovo sa prijalo desať vyhlásení o posilnení kvality poskytovania vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Tento dokument v mnohých krajinách rozširovali miestne zainteresované strany zapojené do presadzovania politiky, do výskumu a iniciatív odbornej prípravy. V týchto krajinách pôsobil návrh rámca ako silný katalyzátor zmeny, a to tak, že prispel k politickým konzultačným procesom, ktorými sa podporili existujúce reformné cesty.
- (17) Na zabezpečenie vysokokvalitných služieb je dôležitých všetkých päť rozmerov rámca kvality. Konkrétne, na životy detí má dlhotrvajúci vplyv práca odborníkov v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. V mnohých krajinách sa však toto povolanie drží skôr v úzadí a má pomerne nízke postavenie⁽²³⁾.
- (18) Na to, aby pracovníci v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve mohli plniť svoju odbornú úlohu pri podpore detí a ich rodín je potrebné, aby títo pracovníci mali komplexné znalosti, zručnosti a kompetencie, úplne rozumeli vývoju dieťaťa a mali znalosti o pedagogike zameranej na rané detstvo. Profesionalizácia pracovníkov je kľúčová, keďže vyššia úroveň prípravy pozitívne koreluje s lepšou kvalitou služby, vyššou kvalitou interakcií medzi pracovníkmi a deťmi, a tým aj s lepšími výsledkami z hľadiska rozvoja detí⁽²⁴⁾.

⁽²¹⁾ Politický dokument siete Children in Europe (Deti v Európe) (2008), Young children and their services: developing a European approach (Malé deti a služby pre ne: vypracovanie európskeho prístupu).

⁽²²⁾ Návrh kľúčových zásad rámca kvality pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve (2014), správa pracovnej skupiny pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve pod záštitou Európskej komisie.

⁽²³⁾ Eurofound (2015), Early childhood care: working conditions, training and quality of services – A systematic review (Starostlivosť v ranom detstve: pracovné podmienky, odborná príprava a kvalita služieb – systémové preskúmanie).

⁽²⁴⁾ Európska komisia (2011), CoRe: Požiadavky na kompetencie vo vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve.

- (19) Mnohí poskytovatelia služieb spolupracujú s asistentmi, ktorých hlavnou úlohou je podporovať osoby oprávnené poskytovať výchovu a vzdelávanie, pracujúcimi priamo s deťmi a rodinami. Zvyčajne majú nižšiu kvalifikáciu než osoby oprávnené poskytovať výchovu a vzdelávanie, pričom na to, aby sa niekto stal asistentom, nie je v mnohých krajinách stanovená žiadna kvalifikačná požiadavka. Preto je potrebná profesionalizácia pracovníkov vrátane asistentov⁽²⁵⁾. Neoddeliteľnou súčasťou zvyšovania kompetencií asistentov je ďalší profesijný rozvoj.
- (20) Rámec kvality alebo rovnocenný dokument môže byť účinným prvkom dobrého riadenia v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Podľa názoru odborníkov a nedávneho preskúmania politiky⁽²⁶⁾ majú krajiny, ktoré vypracúvajú a implementujú rámce kvality, komplexnejšie a konzistentnejšie prístupy k reformám. Je dôležité, aby boli príslušné zainteresované strany a odborní pracovníci zapojení do navrhovania rámca kvality a aby zaň cítili zodpovednosť.
- (21) Členské štáty stanovili referenčné hodnoty a ciele súvisiace s účasťou detí na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve. V roku 2002 Európska rada v Barcelone stanovila ciele⁽²⁷⁾, aby sa do roku 2010 zabezpečilo poskytovanie formálnej starostlivosti najmenej pre 90 % detí v Únii, ktoré sú vo veku od troch rokov do veku povinnej školskej dochádzky, a aby k tejto starostlivosti malo prístup najmenej 33 % detí vo veku od troch rokov. Tieto ciele sa opätovne potvrdili v Európskom pakte pre rodovú rovnosť na obdobie rokov 2011 – 2020. Analýza pokroku dosiahnutého pri plnení týchto referenčných hodnôt sa podrobne opisuje v správe Komisie o barcelonských cieľoch⁽²⁸⁾. V strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave⁽²⁹⁾ sa stanovuje referenčná hodnota na úrovni 95 % pre účasť detí vo veku od štyroch rokov do začiatku primárneho vzdelávania.
- (22) Členské štáty dosiahli v zlepšovaní dostupnosti služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve v posledných rokoch celkovo dobrý pokrok. Referenčná hodnota programu Vzdelávanie a odborná príprava 2020 a barcelonský cieľ zameraný na deti vo veku do 3 rokov sa dosiahli. Barcelonský cieľ pre deti od 3 rokov do veku povinnej školskej dochádzky sa ešte nedosiahol, a to aj napriek pokroku dosiahnutému od roku 2011. V roku 2016 sa na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve zúčastnilo 86,3 % detí v tejto vekovej skupine. Za týmito priemernými hodnotami sa však skrývajú výrazné rozdiely medzi členskými štátmi, regiónmi a sociálnymi skupinami⁽³⁰⁾. Je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie s cieľom zabezpečiť, aby mali všetky deti prístup k vysokokvalitnému vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve tak skoro, ako to rodičia budú požadovať. Potrebné sú najmä konkrétne opatrenia na zabezpečenie lepšieho prístupu detí v znevýhodnenej situácii⁽³¹⁾.
- (23) Cieľom tohto odporúčania je dospieť k spoločnému chápaniu toho, čo znamená kvalita v systéme vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Stanovujú sa v ňom možné opatrenia, ktoré majú vlády zvážiť s prihliadnutím na ich špecifické okolnosti. Toto odporúčanie sa vzťahuje aj na rodičov, inštitúcie a organizácie vrátane sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti, ako aj na výskumných pracovníkov, ktorí sa usilujú o zlepšenie sektora.
- (24) Vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve v zmysle tohto odporúčania⁽³²⁾ by sa mali chápať tak, že odkazujú na akýkoľvek regulovaný mechanizmus, ktorým sa poskytuje vzdelávanie a starostlivosť pre deti od narodenia až do veku povinnej školskej dochádzky, a to bez ohľadu na prostredie, financovanie, otváracie hodiny alebo obsah programu, a ktorý zahŕňa zariadenia starostlivosti o deti a jasle/škôlky rodinného typu, súkromné a verejne financované poskytovanie služieb, ako aj poskytovanie predškolského a predprimárneho vzdelávania a starostlivosti.
- (25) V tomto odporúčaní sa plne rešpektujú zásady subsidiarity a proporcionality,

TÝMTO ODPORÚČA, ABY ČLENSKÉ ŠTÁTY:

v súlade s vnútroštátnymi a európskymi právnymi predpismi, dostupnými zdrojmi a vnútroštátnymi okolnosťami, a v úzkej spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami:

1. zlepšili prístup k vysokokvalitným systémom vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve v súlade s vyhláseniami uvedenými v „Rámci kvality pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve“ uvedenými v prílohe k tomuto odporúčaní a v súlade s 11. zásadou Európskeho piliera sociálnych práv;

⁽²⁵⁾ Professionalisation of Childcare Assistants in Early Childhood Education and Care (ECEC): Pathways towards Qualification, NESET II report (2016) (Professionalizácia asistentov v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve (VSRD): cesty ku kvalifikácii, správa NESET II (2016)).

⁽²⁶⁾ The current state of national ECEC quality frameworks, or equivalent strategic policy documents, governing ECEC quality in EU Member States, NESET II Report 4/2017 (Súčasný stav vnútroštátnych rámcov kvality VSRD alebo rovnocenných strategických politických dokumentov, ktorými sa riadi kvalita VSRD v členských štátoch EÚ, správa NESET II 4/2017).

⁽²⁷⁾ SN 100/1/02 REV 1.

⁽²⁸⁾ COM(2018) 273 final.

⁽²⁹⁾ Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 25.

⁽³⁰⁾ COM(2018) 273 final.

⁽³¹⁾ Európska komisia (2017), Monitor vzdelávania a odbornej prípravy.

⁽³²⁾ ISCED 0.1 a ISCED 0.2.

2. pracovali na tom, aby boli služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve prístupné, cenovo dostupné a inkluzívne. Mohlo by sa zväziť:
 - a) podporovanie rozvoja dieťa konzistentným spôsobom, ktoré by sa začalo čo najskôr prostredníctvom využívania služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve;
 - b) analyzovanie ponuky a dopytu zo strany rodín s cieľom lepšie prispôsobiť ponuku služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve ich potrebám pri súčasnom rešpektovaní rozhodnutia rodičov;
 - c) analyzovanie a odstraňovanie prekážok, s ktorými by sa rodiny mohli stretnúť pri prístupe k službám vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a ich využívaní, ako napríklad náklady, prekážky súvisiace s chudobou, zemepisná poloha, nepružné otváracie hodiny, prekážky týkajúce sa neprimeraného poskytovania služieb deťom so špeciálnymi potrebami, kultúrne a jazykové prekážky, diskriminácia, ako aj nedostatok informácií;
 - d) nadviazanie kontaktu a spolupráce s rodinami, a najmä s rodinami, ktoré sa nachádzajú v zraniteľnej alebo znevýhodnenej situácii, s cieľom informovať ich o možnostiach a prínosoch účasti na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve a prípadne o dostupnej podpore, vybudovať dôveru v tieto služby a povzbudzovať k účasti od raného veku;
 - e) zabezpečenie toho, aby všetky rodiny, ktoré chcú využívať služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, mali prístup k cenovo dostupnému vysokokvalitnému vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve, a to v ideálnom prípade usilovaním sa na vhodnej úrovni verejnej správy dosiahnuť právo na miesto v rámci vysokokvalitného vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve;
 - f) poskytovanie inkluzívnych služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve pre všetky deti vrátane detí z rôznych prostredí a detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vrátane zdravotného postihnutia, pričom je potrebné predchádzať segregácii a motivovať k ich účasti bez ohľadu na postavenie ich rodičov alebo opatrovateľov na trhu práce;
 - g) podporovanie všetkých detí, aby sa naučili jazyk, v ktorom prebieha vzdelávanie, za súčasného zohľadňovania a rešpektovania ich prvého jazyka;
 - h) posilnenie preventívnych opatrení, včasné identifikovanie ťažkostí a poskytovanie primeraných služieb deťom so špeciálnymi potrebami a ich rodinám, a to so zapojením všetkých relevantných aktérov, napríklad vzdelávacích, sociálnych alebo zdravotníckych služieb, ako aj rodičov;
3. podporovali profesionalizáciu pracovníkov v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve vrátane vedúcich pracovníkov. V závislosti od existujúcej úrovne odbornej kvalifikácie a pracovných podmienok môže úspešné úsilie zahŕňať:
 - a) zvýšenie postavenia povolania v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve vytvorením vysokých profesijných noriem, ponukou atraktívneho profesijného postavenia a kariérnych vyhládok pre osoby oprávnené poskytovať výchovu a vzdelávanie v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, usilovaním sa o dosiahnutie lepšej rodovej vyváženosti a vytvorením možností profesionalizácie pre pracovníkov s nízkou alebo žiadnou kvalifikáciou, ako aj osobitných možností na kvalifikáciu asistentov;
 - b) zlepšenie počiatočného vzdelávania a kontinuálneho profesijného rozvoja s cieľom plne zohľadniť potreby detí z hľadiska blaha, vzdelávania a rozvoja a príslušný spoločenský vývoj, rodovú rovnosť, ako aj úplné chápanie práv dieťaťa;
 - c) poskytnutie času pracovníkom pre odborné činnosti, ako je napríklad reflexia, plánovanie, kontakt s rodičmi a spolupráca s inými odborníkmi a kolegami;
 - d) zameranie sa na to, aby boli pracovníci vybavení takými kompetenciami, ktoré im umožnia reagovať na jednotlivé potreby detí z rôznych prostredí a so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vrátane zdravotného postihnutia, a aby boli pripravení na riadenie rôznych skupín;
4. zlepšili vypracúvanie učebných plánov pre raný vek s cieľom reagovať na záujmy detí, prispievať k ich blahu a naplňovať jedinečné potreby a potenciál každého jednotlivého dieťaťa vrátane detí so špeciálnymi potrebami alebo detí, ktoré sa nachádzajú v zraniteľnej alebo v znevýhodnenej situácii. Prístupy podporujúce holistické vzdelávanie a holistický rozvoj dieťaťa by mohli zahŕňať:
 - a) zabezpečenie rovnováhy pri poskytovaní sociálno-emocionálneho a kognitívneho rozvoja, uznanie významu hry, kontaktu s prírodou, úlohy hudby, umenia a pohybovej aktivity;
 - b) podporovanie účasti, iniciatívnosti, samostatnosti, riešenia problémov a tvorivosti a podporovanie vzdelávacích predpokladov, pokiaľ ide o uvažovanie, skúmanie a spoluprácu;

- c) podporovanie empatie, súcitu, vzájomného rešpektu a povedomia o rovnosti a rozmanitosti;
 - d) ponúkanie príležitostí na včasné vystavenie sa jazyku a učenie sa prostredníctvom hravých činností a
 - e) ak je to možné, zváženie viacjazyčných programov v ranom detstve prispôbených na mieru, v ktorých sa zohľadnia osobitné potreby dvojjazyčných alebo viacjazyčných detí;
 - f) poskytovanie usmernení pre poskytovateľov, pokiaľ ide o veku primerané používanie digitálnych nástrojov a vznikajúcich nových technológií;
 - g) presadzovanie ďalšieho začleňovania vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve v rámci kontinua vzdelávania a podporovanie spolupráce medzi oblasťou vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a pracovníkmi základných škôl, rodičmi a poradenskými službami s cieľom hladkého prechodu detí na základnú školu;
 - h) podporovanie vzdelávacieho prostredia, ktoré je inkluzívne, demokratické a participatívne a ktoré načúva všetkým deťom a začleňuje ich;
5. podporovali transparentné a koherentné monitorovanie a hodnotenie služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve na príslušných úrovniach s cieľom tvorby a realizácie politík. Účinné prístupy by mohli zahŕňať:
- a) používanie nástrojov sebahodnotenia, dotazníkov a usmernení pre pozorovanie v rámci riadenia kvality na úrovni systému a služby;
 - b) používanie vhodných metód primeraných veku, ktoré budú zamerané na podporu účasti detí, ako aj na vypočutie si ich názorov, obáv a nápadov a na zohľadnenie pohľadu detí v procese posudzovania;
 - c) vykonávanie existujúcich nástrojov s cieľom zlepšiť inkluzívnosť poskytovania vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, ako napríklad nástroj sebareflexie zameraný na učebné prostredie v oblasti inkluzívneho vzdelávania v ranom detstve vytvorený Európskou agentúrou pre rozvoj špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania;
6. zamerali úsilie na zabezpečenie primeraného financovania a právneho rámca pre poskytovanie služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Mohlo by sa zväziť:
- a) zvýšenie investícií do vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve so zameraním na dostupnosť, kvalitu a cenovú dostupnosť vrátane prípadného využívania možností financovania, ktoré ponúkajú európske štrukturálne a investičné fondy;
 - b) vytváranie a udržiavanie celoštátnych alebo regionálnych rámcov kvality prispôbených na mieru;
 - c) podporovanie lepšej spolupráce medzi službami alebo posilnenie integrácie týchto služieb pre rodiny a deti, pričom najdôležitejšia je spolupráca so sociálnymi a zdravotníckymi službami, ako aj školami na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni;
 - d) začlenenie spoľahlivých politík v oblasti ochrany/bezpečnosti dieťaťa do systému vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve s cieľom pomôcť chrániť deti pred všetkými formami násillia;
 - e) vyvinutie systému, ktorého cieľom je:
 - (1) silná kultúra dialógu a reflexie, podporovanie kontinuálneho procesu rozvoja a učenia sa medzi aktérmi na všetkých úrovniach;
 - (2) vysoká kvalita infraštruktúry v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a primerané zemepisné rozmiestnenie vo vzťahu k prostrediu, v ktorom deti žijú;
7. prostredníctvom existujúcich rámcov a nástrojov podávali správy o skúsenostiach a pokroku, pokiaľ ide o prístup k systémom vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a ich kvalitu.

TÝMTO VÍTA ZÁMER KOMISIE:

- 8. uľahčiť výmenu skúseností a osvedčených postupov medzi členskými štátmi v kontexte strategického rámca pre spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a následných schém, ako aj vo Výbore pre sociálnu ochranu;
- 9. podporovať spoluprácu členských štátov na základe ich dopytu organizovaním partnerského učenia a partnerského poradenstva;

10. podporovať spoluprácu so sieťou OECD pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve s cieľom uľahčovať šírenie výsledkov a zabrániť zdvojeniu úsilia;
11. podporovať rozvoj vysokokvalitných inkluzívnych služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve sprístupnením financovania zo strany Únie, najmä v rámci programu Erasmus+ a prípadne európskych štrukturálnych a investičných fondov vrátane iniciatívy Interreg, a to bez toho, aby tým boli dotknuté rokovania o budúcom viacročnom finančnom rámci;
12. navrhnúť aktualizovanú európsku referenčnú hodnotu alebo cieľ v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve zameraný na poskytovanie služieb, a to v súlade s revidovanou referenčnou hodnotou v rámci ET 2020 a barcelonskými cieľmi a po konzultácii s členskými štátmi. O tomto návrhu na referenčnú hodnotu spolu s ďalšími navrhovanými európskymi referenčnými hodnotami v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy by mala rokovať a rozhodnúť Rada v kontexte vypracúvania nového strategického rámca v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy na obdobie po roku 2020;
13. podať Rade správu o krokoch nadväzujúcich na toto odporúčanie, a to v súlade s postupmi podávania správ v existujúcich rámcoch a nástrojoch.

V Bruseli 22. mája 2019

Za Radu

Predseda

C. B. MATEI

PRÍLOHA

„Deti majú právo na cenovo dostupné a kvalitné vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve.“

Európsky pilier sociálnych práv

Učenie sa a vzdelávanie sa začínajú od narodenia, pričom v živote detí má raný vek najväčší vplyv na ich formovanie, keďže vytvára základy pre ich celoživotný rozvoj. Týmto rámcom kvality sa stanovujú kľúčové zásady a európsky prístup k vysokokvalitným systémom vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve na základe osvedčených postupov v členských štátoch EÚ a najnovšieho výskumu. Obsahuje desať vyhlásení o kvalite, ktoré sú členené podľa piatich širších oblastí kvality: prístup, pracovníci, učebný plán, monitorovanie a hodnotenie, správa a financovanie. V desiatich vyhláseniach o kvalite sa opisujú hlavné črty vysokokvalitných služieb, ktoré sa identifikovali v praxi. Rámec kvality predstavuje nástroj riadenia zameraný na poskytovanie usmernení v oblasti rozvoja a udržiavania systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve.

Hlavným cieľom rámca je opísať systém, ktorý môže poskytovať vysokokvalitné vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve pre všetky deti, a jeho rozvoj; riadi sa týmito zásadami:

- vysokokvalitné služby zohrávajú v podpore rozvoja a vzdelávania detí kľúčovú úlohu a z dlhodobého hľadiska zlepšujú ich šance na vzdelanie,
- účasť rodičov ako partnerov v rámci týchto služieb je zásadná – rodina je pre rast a vývoj detí najdôležitejším miestom, pričom rodičia (a opatrovatelia) sú zodpovední za blaho, zdravie a rozvoj každého dieťaťa,
- služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve musia byť zamerané na dieťa, musia deti aktívne zapájať a brať na vedomie ich názory.

RÁMEC KVALITY EÚ PRE VZDELÁVANIE A STAROSTLIVOSŤ V RANOM DETSTVE

PRÍSTUP všetkých detí ku kvalitným službám vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve prispieva k ich zdravému rozvoju a k úspechu vo vzdelávaní, pomáha znižovať sociálne nerovnosti a znižovať rozdiely v kompetenciách medzi deťmi z rôznych sociálno-ekonomických prostredí. Spravodlivý prístup je takisto nevyhnutný na zabezpečenie flexibility pre (opätovné) začlenenie rodičov, najmä žien, na trhu práce.

Vyhlásenia o kvalite:

1. Poskytovanie služieb, ktoré je dostupné a cenovo dostupné pre všetky rodiny a ich deti.

Univerzálny právny nárok na služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve poskytuje pevný základ pre oslovenie všetkých detí. Údaje o obyvateľstve a prieskum medzi rodičmi, pokiaľ ide o dopyt po miestach v rámci vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, môže slúžiť ako základ pre odhad ďalších potrieb a prispôbienie kapacity.

Poskytovaním služieb možno riešiť prekážky, ktoré bránia účasti rodín a detí. Uvedené môže zahŕňať úpravu požadovaných poplatkov za vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve, a to s cieľom umožniť prístup aj pre domácnosti s nízkymi príjmami. Okrem toho existuje dôkaz, že pružnosť, pokiaľ ide o otváracie hodiny a ďalšie opatrenia môžu umožniť najmä účasť detí pracujúcich matiek, detí z rodín s osamelým rodičom a detí z menšinových alebo zo znevýhodnených skupín.

Poskytovanie služieb, ktoré je rovnomerne rozložené medzi mestskými a vidieckymi oblasťami, bohatými a chudobnými štvrtkami a medzi regiónmi, môže rozšíriť prístup pre znevýhodnené skupiny v spoločnosti. Dostupnosť a cenová dostupnosť vysokokvalitných služieb vo štvrtiach, v ktorých bývajú chudobné rodiny, rodiny menšín, migrantov alebo utečencov, majú údajne najväčší vplyv na podporu rovnosti a sociálneho začlenenia.

2. Poskytovanie služieb, ktoré podporuje účasť, posilňuje sociálne začlenenie a akceptuje rozmanitosť.

V prostrediach určených na vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve sa môže aktívne podporovať účasť rodičov, rodín a opatrovateľov prostredníctvom ich zapájania do rozhodovacích procesov (napr. v rodičovských výboroch). Oslovovanie rodín, najmä rodín s osamelým rodičom a znevýhodnených rodín alebo rodín menšín či migrantov, cieľovými iniciatívami im umožňuje vyjadriť ich potreby, ktoré sa následne budú môcť zohľadniť pri prispôbovaní poskytovania služieb požiadavkám miestnych komunít.

Prijímanie pracovníkov z marginalizovaných skupín, skupín migrantov alebo menšín možno podporiť, pretože sa ukázalo byť výhodné, ak zloženie pracovníkov v prostrediach vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve odráža rôznorodosť v komunite.

Vytváranie ústretového prostredia pre deti, v ktorom sa cení ich jazyk, kultúra a domáce zázemie, prispieva k rozvoju ich pocitu spolupatričnosti. Náležitý kontinuálny profesijný rozvoj takisto pripravuje pracovníkov na to, aby vítali a podporovali dvojazyčné deti.

Prostredia vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve môžu viesť k vytvoreniu dobrých postupov v rodinách v záujme plynulého prechodu z domáceho prostredia do príslušného prostredia a podporiť vysokú mieru účasti rodičov organizovaním konkrétnych iniciatív.

PRACOVNÍCI sú najvýznamnejším faktorom pre výsledky z hľadiska blaha, vzdelávania a rozvoja detí. Preto sa pracovné podmienky a profesijný rozvoj pracovníkov považujú za základné prvky kvality.

Vyhlásenia o kvalite:

3. Náležite kvalifikovaní pracovníci s počiatočnou a kontinuálnou odbornou prípravou, ktorá im umožňuje plniť si svoju profesijnú úlohu.

Účinné systémy vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve sa zaoberajú zvyšovaním profesijného postavenia pracovníkov, ktoré sa vo všeobecnosti považuje za jeden z kľúčových faktorov kvality, prostredníctvom zvyšovania úrovni kvalifikácie, ponuky atraktívneho profesijného postavenia, flexibilných kariérnych vyhládok a alternatívnych dráh pre asistentov. Môže sa to podporiť zameraním sa na pedagogických pracovníkov, ktorých predstavujú vysokokvalitní odborníci, ktorí sú držiteľmi plnej odbornej kvalifikácie so špecializáciou v oblasti vzdelávania v ranom detstve, ako aj na asistentov.

Moderné programy počiatočného vzdelávania sa tvoria v spolupráci s odborníkmi z praxe a zabezpečujú náležitú rovnováhu medzi teóriou a praxou. Prínosom je takisto to, ak vzdelávacie programy zabezpečujú prípravu pracovníkov na kolektívnu prácu a posilňujú kompetencie v oblasti reflexie. Takéto programy môžu ťažiť z odbornej prípravy pracovníkov na prácu s jazykovo a kultúrne rôznorodými skupinami z rodín menšín a migrantov a z rodín s nízkymi príjmami.

Pracovníci, ktorí sú vybavení schopnosťou sledovať potreby malých detí z hľadiska rozvoja, ako aj ich záujmy a potenciál a dokážu odhaliť možné problémy súvisiace s rozvojom a vzdelávaním, môžu aktívnejšie podporovať rozvoj a vzdelávanie dieťaťa. Z pravidelných príležitostí na kontinuálny profesijný rozvoj prispôbených na mieru ťažia všetci pracovníci vrátane asistentov a pomocných pracovníkov.

Pokiaľ ide o potrebné prvky rozvoja a psychológie dieťaťa, kompetencie pracovníkov by mali v súlade s rozličnými štruktúrami odbornej prípravy v členských štátoch zahŕňať poznatky o systémoch ochrany dieťaťa a zo všeobecnejšieho hľadiska o prách dieťaťa.

4. Podporné pracovné podmienky vrátane odborného vedenia, ktoré vytvárajú príležitosti na pozorovanie, reflexiu, plánovanie, tímovú prácu a spoluprácu s rodičmi.

Systémy vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, ktoré sa zameriavajú na lepšie pracovné podmienky vrátane primeranejších úrovni mzdy, môžu zo zamestnania v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve urobiť lákavejšiu alternatívu pre lepšie kvalifikovaných pracovníkov, ktorí hľadajú riadne kariérne uplatnenie.

Pomery medzi dospelými a deťmi a veľkosti skupín sú najprimeranejšie, ak sú vhodne navrhnuté s ohľadom na vek a zloženie skupiny detí, keďže mladšie deti si vyžadujú väčšiu pozornosť a starostlivosť.

Ukázalo sa, že profesijné vzdelávacie spoločenstvá, pokiaľ existujú v rámci daných prostredí a naprieč nimi, majú pozitívny vplyv tým, že poskytujú čas a priestor pre kolegiálnu prácu a spoločnú prácu.

Ponuka mentorstva a dohľadu pre novoprijatých pracovníkov počas ich uvádzania do práce im môže pomôcť v tom, aby rýchlo splnili príslušné profesijné úlohy.

UČEBNÝ PLÁN je účinným nástrojom na zlepšenie blaha, rozvoja a vzdelávania detí. Širokým pedagogickým rámcom sa stanovujú zásady pre udržateľný rozvoj a vzdelávanie detí prostredníctvom postupov v oblasti vzdelávania a starostlivosti, v ktorých sa zohľadňujú záujmy, potreby a potenciál detí.

Vyhlásenia o kvalite:

5. Učebný plán založený na pedagogických cieľoch, hodnotách a prístupoch, ktoré deťom umožňujú, aby dosiahli svoj plný potenciál so zameraním na ich sociálny, emocionálny, kognitívny a fyzický rozvoj a ich blaho.

Pedagogické prístupy zamerané na dieťa môžu lepšie podporovať celkový rozvoj detí, poskytnúť podporu ich stratégiám učenia sa a presadzovať ich kognitívny a nekognitívny rozvoj systematickejšim budovaním experimentálneho vzdelávania, hry a sociálnych interakcií.

Existujú presvedčivé dôkazy o tom, že explicitný učebný plán je výhodou, keďže môže poskytnúť koherentný rámec pre starostlivosť, vzdelávanie a socializáciu ako neoddeliteľné súčasti poskytovania vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. V ideálnom prípade takýto rámec vymedzuje pedagogické ciele, pričom osobám oprávneným poskytovať výchovu a vzdelávanie umožňuje prispôbiť ich prístup individuálnym potrebám detí, a zároveň môže poskytovať usmernenia pre vysokokvalitné vzdelávacie prostredie. Je v ňom riadne zohľadnená otázka zabezpečenia dostupnosti kníh a ostatných tlačených materiálov s cieľom pomôcť rozvoju gramotnosti detí.

Účinný rámec pre učebný plán podporuje integráciu migrantov a utečencov prostredníctvom presadzovania rozmanitosti, rovnosti a jazykového povedomia. Môže podporovať rozvoj ich materinského jazyka i jazyka, v ktorom prebieha vzdelávanie.

6. Učebný plán, ktorý od pracovníkov vyžaduje, aby spolupracovali s deťmi, kolegami a rodičmi a aby sa zamýšľali nad svojou vlastnou praxou.

Učebný plán môže pomôcť lepšie zapájať rodičov, zainteresované strany a pracovníkov a zabezpečiť, aby primeranejšie reagoval na potreby, záujmy a potenciál detí.

V učebnom pláne sa môžu vymedziť úlohy a postupy pre pracovníkov v záujme pravidelnej spolupráce s rodičmi, ako aj s kolegami z iných služieb pre deti (vrátane sektorov zdravia, sociálnej starostlivosti a vzdelávania).

Učebný plán môže eventuálne poskytovať usmernenia nabádajúce pracovníkov v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, aby sa spojili s pracovníkmi škôl v súvislosti s prechodom detí na základné školy a/alebo do predškolských zariadení.

MONITOROVANIE A HODNOTENIE prispievajú k udržiavaniu kvality. Tým, že poukazujú na silné a slabé stránky, príslušné postupy môžu byť dôležitými prvkami na zvyšovanie kvality systémov vzdelávania v ranom detstve. Zainteresovaným stranám a tvorcom politiky môžu poskytnúť podporu pri uskutočňovaní iniciatív, ktoré reagujú na potreby detí, rodičov a miestnych komunit.

Vyhlásenia o kvalite:

7. Monitorovanie a hodnotenie poskytujú informácie na príslušnej miestnej, regionálnej a/alebo celoštátnej úrovni na podporu nepretržitého zlepšovania kvality politiky a praxe.

Transparentné informácie o službe a pracovníkoch alebo o implementácii učebného plánu na príslušnej celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni môžu pomôcť zlepšiť kvalitu.

Pravidelné informovanie v podobe spätnej väzby môže zjednodušiť proces hodnotenia politik, a to aj umožnením analýzy využívania verejných zdrojov a toho, čo je efektívne a v akom kontexte.

Na účely identifikácie vzdelávacích potrieb pracovníkov a prijímania správnych rozhodnutí o najlepšom spôsobe zlepšenia kvality služieb a profesijného rozvoja je prospešné, ak budú vedúci pracovníci v oblasti vzdelávania v ranom detstve získavať príslušné údaje včas.

8. Monitorovanie a hodnotenie, ktoré je v najlepšom záujme dieťaťa.

V záujme ochrany práv dieťaťa by mali byť spoľahlivé politiky v oblasti ochrany dieťaťa/bezpečnosti dieťaťa začlenené do systému vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve s cieľom pomôcť chrániť deti pred všetkými formami násillia. Účinné politiky zamerané na ochranu dieťaťa pokrývajú štyri široké oblasti, ktorými sú: 1) politika, 2) ľudia, 3) postupy a 4) zodpovednosť. Ďalšie informácie o týchto oblastiach možno nájsť v dokumente s názvom „Child safeguarding standards and how to implement them“ (Normy pre bezpečnosť detí a spôsoby ich vykonávania), ktorý vydala organizácia Keeping Children Safe.

Procesy monitorovania a hodnotenia môžu podporiť aktívne zapájanie a spoluprácu medzi všetkými zainteresovanými stranami. Procesy monitorovania a hodnotenia môžu podporiť aktívne zapájanie a spoluprácu medzi všetkými zainteresovanými stranami.

Každý, koho sa týka rozvíjanie kvality, môže prispieť k postupom monitorovania a hodnotenia a ťažiť z nich. Dostupné dôkazy naznačujú, že kombináciou metód monitorovania (napr. pozorovanie, dokumentácia, slovné hodnotenie kompetencií a vzdelávania detí) sa môžu poskytnúť užitočné informácie a zohľadniť skúsenosti a rozvoj detí, pričom sa pomôže hladkému prechodu na základnú školu.

Možno vytvoriť monitorovacie nástroje a participatívne hodnotiace postupy s cieľom umožniť deťom, aby boli vypočuté a aby otvorene hovorili o svojich skúsenostiach s učením sa a socializáciou v rámci dotknutých prostredí.

RIADENIE A FINANCOVANIE sú nevyhnutné na to, aby mohlo poskytovanie vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve zohrávať úlohu v osobnom rozvoji a vzdelávaní detí, ako aj pri znižovaní rozdielov v úrovni dosiahnutého vzdelania a pri podpore sociálnej súdržnosti. Kvalita vyplýva z komplexných a koherentných verejných politik, ktoré prepájajú vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve a iné služby starajúce sa o blaho malých detí a ich rodín.

Vyhlásenia o kvalite:

9. Zainteresované strany majú jasné a spoločné chápanie svojej úlohy a povinností a vedia, že sa od nich očakáva, že budú spolupracovať s partnerskými organizáciami.

Prínosom pre poskytovanie vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve je úzka spolupráca so všetkými zariadeniami služieb pre deti vrátane sociálnych a zdravotných služieb, škôl a miestnych zainteresovaných strán. Takéto spojenia medzi agentúrami sa ukázali byť účinnejšie, ak sa riadili koherentným politickým rámcom, ktorý môže proaktívne podporovať spoluprácu a dlhodobú investíciu do miestnych komunít.

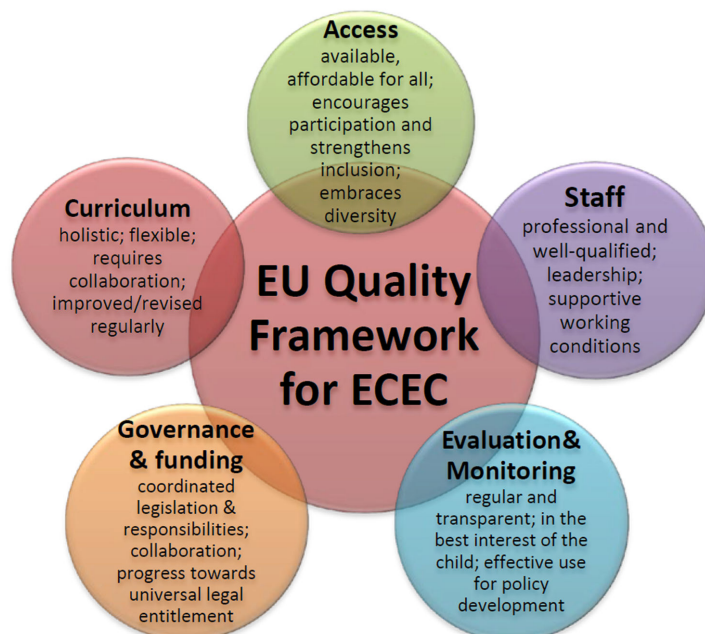
Pre návrh a implementáciu poskytovania vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve sa ukázalo byť kľúčové zapojenie zainteresovaných strán.

Na kvalitu systému môže mať pozitívny vplyv integrácia alebo koordinácia služieb, ktoré zodpovedajú za jednotlivé predpisy týkajúce sa vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve.

10. Právne predpisy, regulácia a/alebo financovanie podporujú pokrok smerom k univerzálnemu nároku na vysokokvalitné cenovo dostupné vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve, pričom o pokroku sú pravidelne informované príslušné zainteresované strany.

Zlepšenie kvality poskytovania služieb pre všetky deti možno lepšie dosiahnuť postupným vytváraním univerzálného právneho nároku. Zahŕňa to podporu účasti na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve od raného veku. Bolo by užitočné posúdiť, či trhovo orientované služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve vytvárajú nerovnaký prístup alebo vedú k nižšej kvalite pre znevýhodnené deti, a v prípade potreby vypracovať plány pre nápravne opatrenia.

Jednoznačným prínosom by bolo úzke prepojenie na politiky v oblasti práce a zdravia a na sociálne politiky, keďže sa ním môže podporiť efektívnejšie prerozdelenie zdrojov zameraním sa na dodatočné financovanie v prospech znevýhodnených skupín a štvrtí.

ODPORÚČANIE RADY

z 22. mája 2019

o komplexnom prístupe k výučbe a učeniu sa jazykov

(2019/C 189/03)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej články 165 a 166,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Európska komisia v oznámení s názvom Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou⁽¹⁾ predstavuje víziu európskeho vzdelávacieho priestoru, v ktorom kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu, odbornej príprave a výskumu nebránia hranice, kde sa študovať, učiť sa alebo pracovať v inom členskom štáte stalo normou, kde je oveľa bežnejšie hovoriť okrem materinského jazyka ďalšími dvoma jazykmi a kde ľudia silno pociťujú svoju európsku identitu a sú si vedomí spoločného európskeho kultúrneho a jazykového dedičstva a jeho rozmanitosti.
- (2) Hlavy štátov alebo predsedovia vlád počas neformálneho pracovného zasadnutia na göteborgskom samite pre spravodlivé pracovné miesta a rast rokovali o úlohe vzdelávania a kultúry pre budúcnosť Európy. V záveroch Európskej rady zo 14. decembra 2017⁽²⁾ sa členské štáty, Rada a Komisia vyzvali, aby v súlade so svojimi právomocami napredovali v práci v tejto oblasti.
- (3) Európska rada v záveroch, ktoré prijala 15. a 16. marca 2002 v Barcelone, vyzvala, aby sa v oblasti vzdelávania prijali ďalšie kroky v záujme lepšieho ovládania základných zručností, a to najmä výučbou aspoň dvoch cudzích jazykov od útleho veku.
- (4) Gramotnosť a viacjazyčnosť sú v odporúčaní Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie vymedzené medzi ôsmimi kľúčovými kompetenciami⁽³⁾.
- (5) Viacjazyčnosť⁽⁴⁾ je ústredným prvkom vízie európskeho vzdelávacieho priestoru. Vzhľadom na intenzívnejšiu mobilitu za vzdelávaním, odbornou prípravou a prácou v rámci Únie, zvyšujúcu sa migráciu z tretích krajín do Únie a celkovú globálnu spoluprácu treba prehodnotiť výzvy, ktorým čelia systémy vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti výučby a učenia sa jazykov, ako aj príležitosti, ktoré prináša jazyková rozmanitosť Európy.
- (6) Zvýšením miery učenia sa a výučby jazykov a ich zlepšením by sa mohol posilniť európsky rozmer vzdelávania a odbornej prípravy. Zároveň by sa mohol podporiť rozvoj európskej identity v celej jej rozmanitosti, ktorá je doplnkom miestnych, regionálnych a národných identít a tradícií, a zlepšiť chápanie Únie a jej členských štátov. Viacjazyčnosť pomáha lepšie pochopiť iné kultúry, a tým prispieva k rozvoju občianskej a demokratickej kompetencie.
- (7) Takmer polovica Európanov⁽⁵⁾ uvádza, že nie sú schopní viesť rozhovor v inom než svojom prvom jazyku⁽⁶⁾. Nedostatočná viacjazyčnosť je zdrojom ťažkostí, pretože je prekážkou pre zmysluplné výmeny medzi verejnými správami a jednotlivcami, najmä v pohraničných regiónoch⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ COM(2017) 673 final.

⁽²⁾ EUCO 19/1/17 REV 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Rada Európy na vyjadrenie kompetencie jednotlivcov ovládať viaceré jazyky používa v angličtine termín „plurilingualism“, avšak v úradných dokumentoch Európskej únie sa na opis kompetencií jednotlivcov a aj na opis spoločenských situácií používa v angličtine termín „multilingualism“. Dôvodom je čiastočne to, že v iných jazykoch ako angličtina a francúzština je ťažké rozlíšiť medzi pojmami „plurilingual“ a „multilingual“.

⁽⁵⁾ Európania a ich jazyky – osobitná súhrnná správa Eurobarometra z roku 2012.

⁽⁶⁾ Prvý jazyk: jazyk (jazyky) osvojený a používaný v útlom detstve (približne pred druhým alebo tretím rokom života), v ktorom človek po prvýkrát nadobudol jazykovú schopnosť. Tento termín sa uprednostňuje pred termínom materinský jazyk, ktorý často nie je primeraný, pretože prvý jazyk nie je nevyhnutne len jazyk matky.

⁽⁷⁾ Oznámenie Komisie o podpore rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ, COM(2017) 534.

- (8) Len štyria z desiatich študentov sekundárneho vzdelávania dosiahnu v prvom cudzom jazyku úroveň samostatného používateľa, ktorou sa označuje schopnosť viesť jednoduchý rozhovor. Len štvrtina študentov dosiahne túto úroveň v druhom cudzom jazyku⁽⁸⁾. Komparatívna analýza jazykov vo vzdelávaní a odbornej príprave preukázala, že väčšina členských štátov má problémy so zabezpečením primeraných vzdelávacích výstupov v oblasti jazykov. Problémy existujú vo všetkých sektoroch vzdelávania, ale najzávažnejšie sú v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, kde sa na učenie sa jazykov kladie menší dôraz.
- (9) Nedostatočná viacjazyčnosť je naďalej jednou z hlavných prekážok pri využívaní príležitostí, ktoré ponúkajú európske programy v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže. Dostatočná viacjazyčnosť ľuďom naopak umožní lepšie využívať možnosti, ktoré prináša vnútorný trh, ako napríklad voľný pohyb pracovníkov, a tiež prijímať lepšie podložené rozhodnutia o príležitostiach v iných krajinách EÚ.
- (10) Viacjazyčnosť poskytuje konkurenčné výhody pre podniky aj pre uchádzačov o zamestnanie, ak je súčasťou širšieho súboru potrebných zručností. Existuje pozitívny vzájomný vzťah medzi zručnosťami v oblasti cudzích jazykov a pravdepodobnosťou zamestnania sa. Výsledky posledného prieskumu o ďalšom odbornom vzdelávaní a príprave (CVTS 2016) však ukázali, že len 7,9 % spoločností (ktoré poskytujú svojim zamestnancom odbornú prípravu) vysiela svojich zamestnancov na jazykové kurzy (v rozpätí od 22,1 % na Slovensku po 0,5 % v Írsku).
- (11) Na udržanie súčasnej životnej úrovne, podporu vysokej miery zamestnanosti a podporu sociálnej súdržnosti s ohľadom na spoločnosť a svet práce v budúcnosti je potrebné, aby ľudia mali správne zručnosti a kompetencie. Nadobudnutím lepšej viacjazyčnosti by sa mohlo podporiť zvýšenie mobility a spolupráce v rámci Únie. Je to rozhodujúci faktor aj pre zabezpečenie úplnej integrácie detí, študentov a dospelých z radov prisťahovalcov.
- (12) Naša spoločnosť je čoraz mobilnejšia a digitálnejšia, a preto treba preskúmať nové spôsoby učenia sa. Predovšetkým digitálny rozvoj umožňuje učenie sa a používanie stále väčšieho počtu jazykov aj mimo školy a učebných plánov. Súčasný postup hodnotenia tento vývoj neodrážajú v plnom rozsahu.
- (13) V Európskom pilieri sociálnych práv sa ako prvá zásada uvádza, že každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce. Viacjazyčnosť je vymedzená ako „schopnosť používať rozličné jazyky na primeranú a účinnú komunikáciu“ a je jednou z kľúčových kompetencií, ktoré by mohli podporiť zamestnateľnosť, osobné naplnenie, aktívne občianstvo, medzikultúrne porozumenie a sociálne začlenenie.
- (14) Viac ako polovica členských štátov v rámci svojich hraníc oficiálne uznáva na právne alebo administratívne účely regionálne alebo menšinové jazyky vrátane národného posunkového jazyka. Viaceré z týchto jazykov presahujú hranice štátu. Jazykový obraz Európy dopĺňajú jazyky prisťahovalcov alebo utečencov.
- (15) Školy sú si stále viac vedomé potreby zabezpečiť, aby všetky deti bez ohľadu na ich pôvod a prvý jazyk získali veľmi dobrú úroveň vyučovacieho jazyka, a to prípadne aj prostredníctvom osobitných podporných opatrení. Podporuje sa tým spravodlivosť a rovnosť príležitostí a znižuje sa riziko predčasného ukončenia školskej dochádzky.
- (16) Jazykové povedomie v školách by mohlo zahŕňať informovanosť o gramotnosti a viacjazyčnosti všetkých žiakov a ich pochopenie, a to vrátane znalostí jazykov, ktoré sa v škole nevyučujú. Školy môžu rozlišovať rôzne úrovne viacjazyčnosti potrebné v závislosti od kontextu a účelu a zodpovedajúcej situácii, potrebám, schopnostiam a záujmom každého učiaceho sa.
- (17) Viac ako polovica vzdelávacích systémov Európskej únie označila za problém nedostatok učiteľov niektorých predmetov vrátane moderných cudzích jazykov a niekoľko členských štátov zaviedlo reformy alebo stimuly na odstránenie nedostatku učiteľov jazykov. Tieto reformy a stimuly by mohli zahŕňať štipendiá na prilákanie absolventov jazykových odborov s inými profesijnými skúsenosťami k vyučovaniu alebo zreformované programy vzdelávania učiteľov.

⁽⁸⁾ Európska komisia (2012) – Prvý európsky prieskum jazykových kompetencií, zhrnutie.

- (18) Iniciatívami na zlepšenie kľúčových kompetencií v školskom vzdelávaní, medzi ktoré patrí prepojenie skúseností z reálneho života s akademickým vzdelávaním, využívanie digitálnych technológií a podpora inovácie v školách, sa posilnilo zameranie na vzdelávacie výstupy. Podporuje sa nimi aj nadobudnutie viacjazyčnosti.
- (19) Integrované učenie obsahu a jazyka, t. j. vyučovanie predmetov v cudzom jazyku, a digitálne a online nástroje na učenie sa jazykov sa osvedčili ako efektívne pre rôzne kategórie študentov. Učiteľom jazykov v celej Európe by prospel kontinuálny profesijný rozvoj, vďaka ktorému by si mohli aktualizovať svoju digitálnu kompetenciu a zároveň sa naučiť, ako vo svojej učiteľskej praxi čo najlepšie využiť rôzne metodiky a nové technológie. Pomôcť by im pri tom mohol inventár otvorených vzdelávacích zdrojov, berúc tak do úvahy prácu Rady Európy.
- (20) Vymedzenie a rozvoj viacjazyčnosti sa v Európe podporuje rôznymi iniciatívami. Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky je transparentným, uceleným a komplexným referenčným nástrojom na posudzovanie a porovnávanie úrovni kompetencie a ako taký podporuje učenie sa a vyučovanie všetkých jazykov. Rozlišuje sa v ňom medzi úrovňami používateľ základného jazyka, samostatný používateľ a skúsený používateľ, pričom táto posledná úroveň umožňuje používateľovi pracovať a študovať v danom jazyku. Tento nástroj sa v roku 2018 doplnil o nové deskriptory pre mediáciu (sprostredkovanie), pre posunkové jazyky a iné oblasti a o súbory deskriptorov pre mladých učiacich sa s cieľom sprístupniť rámec širšej verejnosti.
- (21) Europass – jazykový pas je štandardizovaný vzor na sebahodnotenie jazykových zručností, v ktorom sa využíva spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky. Pomáha občanom opísať svoje jazykové zručnosti počas obdobia mobility, a to buď na vzdelávacie účely, alebo na účely zamestnania alebo odbornej prípravy, a zároveň pomáha zamestnávateľom pochopiť jazykové zručnosti pracovnej sily.
- (22) Európska jazyková značka (*) sa udeľuje za excelentnosť a inováciu pri výučbe jazykov vo všetkých zúčastnených krajinách. Dodáva školám a iným inštitúciám stimul využívať nové metodiky a stratégie so zameraním na miestne, regionálne, národné alebo európske priority. Prispieva k zvyšovaniu informovanosti o európskej spolupráci v oblasti jazykovej výučby a učenia sa a k posilneniu viacjazyčnej dynamiky vo všetkých sektoroch vzdelávania.
- (23) Všetky členské štáty uznávajú potrebu podporovať viacjazyčnosť a rozvíjať túto kompetenciu v Únii. Európska komisia s cieľom poskytnúť presnejší obraz o viacjazyčnosti v Únii vypracuje návrh nového súboru európskych referenčných hodnôt pre vzdelávanie a odbornú prípravu spolu s možnosťami zberu údajov, do ktorého môže patriť aj európska referenčná hodnota pre jazykové kompetencie. Rada bude rokovať a rozhodovať o týchto referenčných hodnotách v rámci procesu vypracovania nového strategického rámca pre vzdelávanie a odbornú prípravu na obdobie po roku 2020.
- (24) Hoci uznávame, že viacjazyčnosť sa nadobúda počas celého života a príležitosti na jej nadobudnutie by mali byť dostupné vo všetkých fázach života, toto odporúčanie sa zameriava najmä na primárne a sekundárne vzdelávanie a odbornú prípravu a ak je to možné, aj na vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve a na počítačové odborné vzdelávanie a prípravu.
- (25) Týmto odporúčaním sa plne rešpektujú zásady subsidiarity a proporcionality,

ODPORÚČA, ABY ČLENSKÉ ŠTÁTNY:

v súlade s vnútroštátnymi a európskymi právnymi predpismi, podľa dostupných zdrojov a vnútroštátnych okolností a v úzkej spolupráci so všetkými relevantnými zainteresovanými stranami:

- (1) preskúmali možnosti ako pomôcť všetkým mladým ľuďom nadobudnúť pred ukončením vyššieho sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy, ak je to možné, takú úroveň kompetencie aspoň v jednom európskom jazyku okrem vyučovacích jazykov, ktorá im umožní tento jazyk efektívne používať na spoločenské, učebné a profesionálne účely, a aby podporovali nadobudnutie takej úrovne v ďalšom (treťom) jazyku, ktorá im umožňuje komunikovať s určitým stupňom plynulosti⁽¹⁰⁾;
- (2) s využitím príkladov politik uvedených v prílohe uplatňovali komplexné prístupy zamerané na zlepšenie výučby a učenia sa jazykov na národnej, regionálnej, miestnej alebo školskej úrovni, a to podľa vhodnosti a relevantnosti;

(*) Európska jazyková značka sa udeľuje na národnej úrovni a podporuje sa prostredníctvom programu Erasmus+.

⁽¹⁰⁾ Súčasťou jazykového repertoáru učiaceho sa môže byť aj osvojenie si klasických jazykov, ako je starogréčtina a latinčina.

- (3) zabezpečili, aby boli zahrnuté všetky sektory primárneho a sekundárneho vzdelávania, a to s čo najskorším začatím, vrátane počiatočného odborného vzdelávania a prípravy;
- (4) v rámci týchto komplexných prístupov podporovali rozvoj jazykového povedomia v školách a inštitúciách odborného vzdelávania a prípravy:
- a) aktívnou podporou a uznávaním mobility učiacich sa a učiteľov aj s využitím príležitostí, ktoré poskytujú príslušné programy financovania Únie;
 - b) posilnením kompetencie všetkých učiacich sa, ale najmä tých, ktorí pochádzajú z migrantského, utečeneckého alebo znevýhodneného prostredia, používať vyučovacie jazyky ako základ na dosiahnutie výsledkov v rámci ďalšieho učenia sa a vzdelávania v škole;
 - c) pomáhaním učiacim sa rozširovať si kompetencie vo vyučovacích jazykoch tým, že budú podporovať učiteľov, aby sa venovali používaniu konkrétneho jazyka vo svojich príslušných predmetoch vrátane zvyšovania povedomia o rôznych jazykových registroch a špecifickej slovnej zásobe;
 - d) podporou kontinuity jazykového vzdelávania medzi rôznymi stupňami škôl;
 - e) ocenením jazykovej rozmanitosti učiacich sa a využívaním tejto rozmanitosti ako vzdelávacieho zdroja, a to aj zapojením rodičov, iných poskytovateľov starostlivosti a širšej miestnej komunity do jazykového vzdelávania;
 - f) zvažovaním príležitostí na posúdenie a validáciu jazykových kompetencií, ktoré nie sú súčasťou učebných plánov, ale sú výsledkom informálneho učenia sa (napríklad v prípade učiacich sa z migrantského, utečeneckého alebo bilingválneho prostredia) alebo zapojenia sa do formálneho školského systému inej krajiny, kde učiaci sa predtým žil, napríklad rozšírením spektra jazykov, ktoré je možné doplniť do vysvedčenia o ukončení štúdia;
 - g) väčším používaním spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky, najmä na podnetenie rozvoja jazykových učebných plánov, testovania a hodnotenia;
 - h) zabezpečením podpory školám pri vymedzovaní ich vlastného prístupu k výučbe jazykov, rešpektujúc však vnútroštátne právne predpisy a pomáhajúc školám aktívne oceňovať a používať svoju jazykovú rozmanitosť;
 - i) ponúkaním možností školám a strediskám odbornej prípravy posilniť svoju európsku perspektívu, napríklad pokračovaním v udeľovaní Európskej jazykovej značky, rozvojom školských značiek s osobitným európskym hľadiskom a organizovaním národných podujatí so zameraním na jazykovú rozmanitosť;
- (5) podporovali učiteľov, školiteľov, inšpektorov a vedúcich pracovníkov škôl v rozvoji jazykového povedomia:
- a) vo vhodných prípadoch investovaním do počiatočného a ďalšieho vzdelávania učiteľov jazykov s cieľom zvýšiť ich kompetencie a pritiahnúť a udržať si zamestnancov, aby bolo možné zachovať širokú ponuku jazykov v rámci primárneho a sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy;
 - b) zlepšením dobrovoľnej spolupráce medzi inštitúciami zodpovednými za počiatočné a ďalšie vzdelávanie učiteľov jazykov;
 - c) začlenením prípravy na jazykovú rozmanitosť v triede do počiatočného vzdelávania a kontinuálneho profesijného rozvoja učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl;
 - d) propagovaním období štúdia v zahraničí pre študentov, ktorí študujú v pedagogickom odbore, a podporovaním mobility všetkých učiteľov, školiteľov, inšpektorov a vedúcich pracovníkov škôl;
 - e) propagovaním začlenenia a uznávania vzdelávacej mobility do vzdelávania učiteľov jazykov, aby každý učiteľ jazyka, ktorý je čerstvým absolventom, strávil v zahraničí pokiaľ možno jeden semester, či už učením sa alebo vyučovaním, najmä prostredníctvom programu Erasmus +;
 - f) propagovaním využívania programu eTwinning⁽¹¹⁾ a iných foriem virtuálnej spolupráce, ako aj osobného vytvárania sietí na obohatenie vzdelávacích skúseností v školách a rozvoj viacjazyčnosti učiteľov a žiakov;
 - g) propagovaním kolaboratívnej výučby medzi učiteľmi jazykov a učiteľmi iných predmetov;

⁽¹¹⁾ eTwinning je komunita učiteľov od predškolských zariadení po vyššie stredné školy združená na bezpečnej internetovej platforme.

- (6) podnecovali výskum a využívanie inováčných, inkluzívnych a viacjazyčných pedagogických postupov vrátane napríklad využívania digitálnych nástrojov, vzájomnej zrozumiteľnosti príbuzných jazykov a spôsobov výučby predmetov v cudzom jazyku (integrované učenie obsahu a jazyka) a inovácie počiatočného vzdelávania učiteľov;
- (7) zabezpečili monitorovanie jazykových kompetencií získaných na rôznych stupňoch vzdelávania a odbornej prípravy, čím sa doplnia už existujúce informácie o poskytovaní jazykového vzdelávania;
- (8) prostredníctvom existujúcich rámcov a nástrojov podávali správy o skúsenostiach a pokroku pri podporovaní jazykového vzdelávania.

TÝMTO VÍTA ZÁMER KOMISIE:

- (9) podporiť nadviazanie na toto odporúčanie tým, že uľahčí vzájomné učenie sa medzi členskými štátmi a v spolupráci s nimi vypracuje viacjazyčné nástroje a zdroje, ako sú napríklad:
 - a) usmernenia na prepojenie jazykovej výučby a hodnotenia so spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky ⁽¹²⁾;
 - b) usmerňujúci materiál založený na dôkazoch pre nové formy učenia sa a podporné prístupy, a to aj pre jazyky, ktoré nie sú súčasťou učebných plánov;
 - c) digitálne nástroje pre učenie sa jazykov a profesijný rozvoj pedagogických pracovníkov v tejto oblasti, ako napríklad hromadné otvorené online kurzy, nástroje na sebahodnotenie ⁽¹³⁾, siete vrátane eTwinningu a Teacher Academy na portáli School Education Gateway;
 - d) metodiky a nástroje na podporu monitorovania viacjazyčnosti v Únii;
- (10) posilňovať mobilitu žiakov, študentov v rámci odborného vzdelávania a prípravy a učiteľov, školiteľov, inšpektorov a vedúcich pracovníkov škôl v rámci programu Erasmus+ a vo všeobecnosti podporovať využívanie finančných prostriedkov Únie, ako napríklad Erasmus+, Horizont 2020, Fond pre azyl, migráciu a integráciu alebo európske štrukturálne a investičné fondy, pokiaľ je to vhodné, na vykonávanie tohto odporúčania a jeho prílohy, a to bez toho, aby boli dotknuté rokovania o budúcom viacročnom finančnom rámci;
- (11) posilňovať spoluprácu s Radou Európy a Európskym centrom pre moderné jazyky v oblasti učenia sa jazykov s cieľom zlepšiť inováčné metódy výučby a učenia sa jazykov a zvýšiť povedomie o kľúčovej úlohe učenia sa jazykov v modernej spoločnosti;
- (12) podať správu o nadviazaní na vykonávanie tohto odporúčania, a to predovšetkým cez existujúce rámce a nástroje.

V Bruseli 22. mája 2019

Za Radu

predseda

C. B. MATEI

⁽¹²⁾ Na základe skúseností a odborných znalostí, ktoré Rada Európy získala pri vytváraní a aktualizovaní rámca, ako aj skúseností a odborných znalostí Európskeho centra pre moderné jazyky a Európskej komisie získaných pri aplikovaní tejto práce na vzdelávanie učiteľov prostredníctvom spoločne financovaných projektov.

⁽¹³⁾ Europass ponúka v súčasnosti nástroj na sebahodnotenie jazykových kompetencií, ktorého fungovanie a účinnosť sa preskúma pri vykonávaní rozhodnutia o Europasse.

PRÍLOHA

Jazykové povedomie v školách – vývoj komplexných prístupov k učeniu sa jazykov

Komplexnými prístupmi k jazykom by sa mohlo podporiť vykonávanie odporúčania o učení sa jazykov. V tejto prílohe sa uvádza niekoľko pedagogických zásad a osvedčených postupov, ktorých spoločným cieľom je zvýšiť všeobecné jazykové povedomie v školách a konečným cieľom je zlepšenie výsledkov učenia sa jazykov.

Výučba jazykov je dôležitým prvkom vo všetkých vyučovacích predmetoch vzhľadom na rozličné spôsoby, akými sa jazyk používa v triede, a životne dôležitú úlohu, ktorú jazyk zohráva v učení sa a porozumení obsahu vyučovacieho predmetu. Dobré osvojenie si vyučovacieho jazyka je neoddeliteľne spojené s rozvojom znalostí z daného predmetu a jeho porozumením.

Jazykové povedomie v školách a inštitúciách odborného vzdelávania a prípravy by mohlo podporiť porozumenie toho, že učenie sa jazyka je dynamický proces a kontinuum – osvojovanie si prvého jazyka a jeho rozličných registrov a štýlov pokračuje učením sa ďalších jazykov na rozličných úrovniach znalostí a je s ním úzko prepojené, pričom to zodpovedá okolnostiam každého učiaceho sa, jeho potrebám a záujmom.

Jazykové povedomie v školách a inštitúciách odborného vzdelávania a prípravy by mohlo podporiť aj úvahy o jazykovom rozmere na všetkých stupňoch organizácie školy, výučby a praxe: pri rozvoji gramotnosti, učení sa cudzieho jazyka, výučbe predmetov, na uznanie iných jazykov, ktoré používajú žiaci, ktoré sa používajú pri komunikácii s rodičmi a v širšom prostredí školy atď.

Úzka spolupráca s rozličnými členmi školskej komunity, ideálne v rámci koncepcie školy ako učiacej sa organizácie alebo v rámci celoškolského prístupu, môže podporiť takéto chápanie jazykového povedomia.

S cieľom podporovať jazykové povedomie v školách a inštitúciách odborného vzdelávania a prípravy sa identifikovali tieto príklady osvedčeného postupu:

1. Viacjazyčnosť v školách a inštitúciách odborného vzdelávania a prípravy

- Pozitívny postoj k jazykovej rozmanitosti môže pomôcť vytvárať jazykovo priaznivé prostredie, v ktorom sa učenie a používanie viacerých jazykov vníma ako bohatstvo a nový zdroj. Uvedomovanie si dôležitosti učenia sa jazykov a vzdelávacích, kognitívnych, sociálnych, interkultúrnych, profesijných a ekonomických prínosov širšieho používania jazykov je možné zvýšiť a podporiť.
- Rozvoj jazykovej kompetencie a jazykového povedomia sa môže prierezovo začleniť do učebných plánov. Integrácia jazykov a iných predmetov môže umožniť autentickjšie učenie sa orientované na situácie reálneho života.
- Motivácia učiacich sa k štúdiu jazykov sa môže podporiť prepojením vzdelávacieho obsahu s ich vlastným životom a záujmami, a to zohľadňujúc informálne učenie sa a podporujúc synergie s mimoškolskými aktivitami. Prepojenie medzi jazykovou praxou v každodennom živote a v školách alebo inštitúciách odborného vzdelávania a prípravy sa môže posilniť uznaním predchádzajúcich znalostí jazykov a ponúknutím možnosti uviesť na vysvedčeniach o ukončení štúdia aj viacjazyčnosť nadobudnutú informálnym učením sa (napríklad v prípade učiacich sa z migrant-ského, utečeneckého alebo bilingválneho prostredia) alebo zapojením sa do formálneho školského systému inej krajiny, kde učiaci sa predtým žil.
- V škole je možné oceniť a podporiť celý jazykový repertoár učiaceho sa a možno ho využiť aj ako pedagogický zdroj pre ďalšie učenie sa všetkých učiacich sa. Žiaci si navzájom môžu pomáhať pri učení sa, vysvetliť svoj jazyk (jazyky) ostatným a porovnávať jazyky.
- Školy by mohli ponúkať širšie spektrum jazykov okrem hlavných svetových komunikačných jazykov. Osvojenie si tohto prístupu môže byť rôzne v závislosti od toho, či má krajina dva alebo viaceré štátne jazyky alebo prejavila záujem podporovať učenie sa jazyka susednej krajiny.

- Vytvárať partnerstvá medzi zariadeniami vzdelávania a starostlivosťou v ranom detstve a školami v pohraničných regiónoch, ktoré deti podporia k učeniu sa jazyka ich susedov už od útleho veku a zníži jazykové bariéry v cezhraničných regiónoch.
- Ďalej podporovať školy a inštitúcie odborného vzdelávania a prípravy, aby využívali Európsky deň jazykov a Európsku jazykovú značku na propagáciu učenia sa jazykov a jazykovej rozmanitosti. Propagovať školské značky s osobitným európskym rozmerom s cieľom podporiť európsku perspektívu škôl a stredísk odbornej prípravy.

2. Účinná a inovačná výučba v záujme lepšieho učenia sa jazykov

- V plnom rozsahu by sa mohol využiť potenciál digitálnych nástrojov na zlepšenie učenia sa a výučby jazykov a súvisiaceho hodnotenia. Technológie môžu v mimoriadne veľkej miere podporiť rozšírenie ponuky jazykov, poskytnúť príležitosti na kontakt s jazykom a môžu byť veľmi užitočné na podporu tých jazykov, ktoré sa neučia v školách. Rozvoj kritického myslenia a mediálnej gramotnosti a primerané a bezpečné využívanie technológií môže byť v tomto kontexte podstatným prvkom učenia sa.
- Virtuálna spolupráca medzi školami prostredníctvom eTwinningu a iných foriem virtuálnej spolupráce môže mladým ľuďom umožniť zlepšiť učenie sa jazykov, pracovať s partnermi z iných krajín a pripravovať sa na mobilitu v rámci štúdia, odbornej prípravy alebo dobrovoľníctva v zahraničí.
- Mobilita žiakov vrátane mobility cez Erasmus+ by sa mohla stať riadnou súčasťou vzdelávacieho procesu. Tá by sa mala rozšíriť aj na virtuálnu mobilitu a širšiu mobilitu pedagogických pracovníkov.
- Učitelia, školitelia a učitelia sa môžu na monitorovanie a hodnotenie jazykového rozvoja využívať kombináciu diagnostického, formatívneho a sumatívneho hodnotenia; na zaznamenávanie pokroku sa využívajú individuálne jazykové portfóliá, napríklad Európske jazykové portfólio alebo Europass – jazykový pas.

3. Podpora učiteľov a školiteľov

- Učitelia moderných jazykov by sa mali povzbudzovať k tomu, aby sa zúčastňovali výmenných programov s krajinami, v ktorých sa hovorí ich cieľovým jazykom, v rámci ich počiatočného vzdelávania/alebo ďalšieho profesijného rozvoja. Každý čerstvý absolvent odboru učiteľstva jazykov by mal mať za sebou pokiaľ možno jeden semester štúdia alebo učiteľskej praxe v zahraničí.
- Učitelia a školitelia iných predmetov, ako sú moderné jazyky, by mohli nadobúdať jazykové povedomie a vedomosti o didaktike jazyka, ako aj stratégie na podporu učiacich sa.
- Do výučby jazykov by mohli byť zapojení aj jazykí asistenti využitím príležitostí, ktoré poskytujú výmenné programy medzi členskými štátmi.
- Učiteľom možno sprístupniť príležitosti na kontinuálny profesijný rozvoj (prostredníctvom sietí, praktizujúcich komunit, hromadných jazykových online kurzov, odborných stredísk, kooperatívneho elektronického učenia sa, spoločného akčného výskumu atď.), aby mohli držať krok s najnovšími pedagogickými inováciami a zvyšovať úroveň svojich zručností.

4. Partnerstvá a prepojenia na širšie prostredie školy s cieľom podporiť učenie sa jazykov

- Školy a inštitúcie odborného vzdelávania a prípravy by mohli spolupracovať s rodičmi pri hľadaní možností ako podporiť jazykové učenie ich detí, hlavne ak deti vyrastajú vo viacjazyčnom prostredí alebo doma používajú iný jazyk, ako je vyučovací jazyk.
- Školy a inštitúcie odborného vzdelávania a prípravy môžu vstupovať do partnerstiev s jazykovými centrami/ jazykovými laboratóriami, verejnými knižnicami, kultúrnymi centrami alebo inými kultúrnymi združeniami, univerzitami a výskumnými strediskami s cieľom vytvárať aktivizujúce študijné prostredie, obohacovať škálu osvojovaných jazykov a zlepšiť a inovovať vyučovaciu prax.
- Školy, inštitúcie odborného vzdelávania a prípravy a obce môžu združovať zdroje s cieľom vytvárať jazykové centra so širšou ponukou jazykov, aby sa zachovávali menej používané jazyky a/alebo jazyky, ktoré sa neučia v škole.
- Spolupráca so zamestnávateľmi v regióne alebo za jeho hranicami môže pomôcť zvýšiť porozumenie dôležitosti viacjazyčnosti v pracovnom živote a môže pomôcť zabezpečiť, aby nadobudnutá viacjazyčnosť efektívne podporovala zamestnateľnosť.

-
- Mohli by sa podporovať cezhraničné partnerstvá medzi vzdelávacími inštitúciami a inštitúciami odbornej prípravy v pohraničných regiónoch. Mohla by sa uľahčovať mobilita študentov, učiteľov, školiteľov a administratívnych zamestnancov, ako aj doktorandov a výskumných pracovníkov ponukou informácií a kurzov v jazykoch, ktorými sa hovorí v susednej krajine. Podpora viacjazyčnosti v rámci takýchto cezhraničných partnerstiev môže absolventov pripraviť na vstup na trh práce na oboch stranách hranice.
 - Podporovať spoluprácu medzi inštitúciami vzdelávania učiteľov.
-

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

RADA

Závery Rady o plnení odporúčania Rady s názvom „Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých“

(2019/C 189/04)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

1. PRIPOMÍNAJÚC politické súvislosti tejto otázky, ktoré sa uvádzajú v prílohe k týmto záverom, a najmä to, že,
 - a) sociálny rozmer vzdelávania, ako sa uvádza v prvej zásade Európskeho piliera sociálnych práv, stanovuje, že každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce⁽¹⁾;
 - b) cieľ udržateľného rozvoja OSN č. 4 je zameraný na zabezpečenie inkluzívneho a spravodlivého kvalitného vzdelávania a na presadzovanie príležitostí na celoživotné vzdelávanie pre všetkých. Ako sa uvádza v diskusnom dokumente Komisie s názvom Smerom k udržateľnej Európe do roku 2030, „všetko sa mení a týka sa to každého. Vzdelávanie, veda, technológia, výskum a inovácie sú predpokladom dosiahnutia udržateľného hospodárstva EÚ, ktoré splní ciele trvalo udržateľného rozvoja“;
 - c) Rada prijala 22. mája 2018 závery o formovaní vízie európskeho vzdelávacieho priestoru⁽²⁾, v ktorých uviedla, že európsky vzdelávací priestor by mal byť založený na nepretržitom procese celoživotného vzdelávania, pričom zdôraznila, že iniciatívy v rámci európskeho vzdelávacieho priestoru by mali zahŕňať všetky úrovne a typy vzdelávania a odbornej prípravy vrátane vzdelávania dospelých a odborného vzdelávania a prípravy;
 - d) starnúca populácia v Európe, zvýšená dĺžka života v spoločnosti a potreba zlepšovať medzigeneračnú spoluprácu, zrýchľujúce sa zmeny na trhu práce, vznikajúce formy práce a prenikanie digitálnych technológií do všetkých aspektov každodenného života majú za následok rastúci dopyt po nových zručnostiach a vyššej úrovni zručností, znalostí a kompetencií; tým sa zvyšuje naliehavosť potreby zvyšovať úroveň zručností alebo rekvalifikovať všetkých ľudí, ktorí si nedokázali osvojiť základné zručnosti alebo nezískali kvalifikáciu, ktorá im zabezpečí zamestnateľnosť a aktívne občianstvo;
 - e) vzhľadom na zásadnú transformáciu, ktorá v súčasnosti prebieha na trhoch práce, ešte viac vzrástol význam inkluzívneho a kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré sa poskytujú vo všetkých etapách života, pričom Únia čelí nevyhnutnosti zvyšovať úroveň zručností a rekvalifikovať, čo si vyžaduje strategické prístupy zamerané na celoživotné vzdelávanie a rozvoj zručností; niektoré údaje naznačujú, že už v roku 2022 bude potrebovať výrazné zvýšenie úrovne zručností a rekvalifikáciu 54 % všetkých zamestnancov⁽³⁾;

⁽¹⁾ 13129/17.⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 195, 7.6.2018, s. 7.⁽³⁾ Svetové ekonomické fórum: Správa o budúcnosti pracovných miest, 2018.

- f) referenčná hodnota pre vzdelávanie dospelých v strategickom rámci pre vzdelávanie a odbornú prípravu 2020 (ET 2020) v poslednom desaťročí v Únii stagnuje: v roku 2017 sa zúčastnilo na nejakej forme nedávnej vzdelávacej činnosti 10,9 % dospelých, pričom referenčná hodnota na rok 2020 predstavuje 15 % ⁽⁴⁾;
- g) v odporúčaní pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra sa zvyšovanie úrovne zručností, rekvalifikácia a celoživotné vzdelávanie označili za kľúčovú výzvu, ktorou sa v budúcnosti budú musieť zaoberať rôzne členské štáty;
- h) v roku 2017 ukončilo v Únii formálne vzdelávanie pred dokončením vyššieho sekundárneho vzdelávania 61 miliónov dospelých vo veku od 25 do 64 rokov ⁽⁵⁾; zároveň podiel osôb, ktoré predčasne ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu, v roku 2017 dosiahol 10,6 % a blíži sa k dosiahnutiu cieľa stanoveného na rok 2020, čiže úrovni menej ako 10 %, medzi jednotlivými krajinami sú však výrazné rozdiely; 43 % obyvateľstva Únie má nedostatočnú úroveň digitálnych zručností a 17 % nemá vôbec žiadne ⁽⁶⁾; približne 20 % dospeléj populácie v krajinách, ktoré sa zúčastňujú na prieskume OECD zameranom na zručnosti dospelých (PIAAC) ⁽⁷⁾, má problémy so základnými zručnosťami, ako je gramotnosť a matematická gramotnosť. Potrebným týchto dospelých je preto naliehavo potrebné venovať pozornosť;
- i) neexistuje univerzálny model; zamestnaní, nezamestnaní a neaktívni ľudia a mnohé rôzne podskupiny majú osobitné potreby; posudzovaním a potvrdzovaním zručností a kompetencií migrantov a utečencov s legálnym pobytom a zvyšovaním úrovne ich zručností a ich rekvalifikáciou sa urýchlí ich vstup na trh práce a ich hladká integrácia do nových komunít;
- j) investície do zvyšovania úrovne zručností a do rekvalifikácie môžu mať významný hospodársky vplyv, čo zahŕňa zvýšenie produktivity a hospodárskeho rastu; zvýšenie úrovne zručností a kompetencií obyvateľstva, ktoré je schopné stimulovať inovácie a technologický pokrok ⁽⁸⁾; rast daňových príjmov a zníženie verejných výdavkov v dôsledku zlepšenia zdravia, sociálneho a občianskeho zapojenia jednotlivcov a zníženia úrovne zapojenia do trestnej činnosti ⁽⁹⁾;
- k) v prípade jednotlivcov môže zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikácia viesť k zvýšenej zamestnateľnosti, vyšším príjmom, lepšiemu zdraviu a blahobytu, aktívnejšiemu občianstvu a sociálnemu začleneniu. Jednotlivci a zamestnávateľia však môžu mať ťažkosti s rozpoznávaním týchto účinkov, a preto nedostatočne investujú do zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, čo si vyžaduje zavedenie správnych stimulov na zvýšenie povedomia a podnetenie k zapojeniu sa do ďalšieho vzdelávania a odbornej prípravy;
- l) na základe toho Rada 19. decembra 2016 prijala odporúčanie s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých (ďalej len „odporúčanie“) ⁽¹⁰⁾, v ktorom sa vyzýva na strategický a koordinovaný prístup k vytvoreniu spoločných príležitostí na vzdelávanie pre 61 miliónov ⁽¹¹⁾ dospelých v Únii, ktorí majú nízku úroveň zručností a/alebo nízku kvalifikáciu, s cieľom podporiť dospelých s nízkou úrovňou zručností a nízkou kvalifikáciou v záujme zlepšenia ich základných zručností, t. j. gramotnosti, matematickej gramotnosti a digitálnej kompetencie, a/alebo získania širšieho súboru zručností, znalostí a kompetencií a dosiahnutia pokroku smerom k vyššej kvalifikácii;
- m) v odporúčaní o cestách zvyšovania úrovne zručností sa členským štátom odporúča, aby dospelým s nízkou úrovňou zručností a/alebo nízkou kvalifikáciou poskytovali prístup k príležitostiam na zvyšovanie úrovne zručností, ktoré by boli súčasťou ľahko dostupnej cesty pozostávajúcej z troch krokov: posúdenie zručností v záujme identifikácie aktuálnych zručností a potreby ich zlepšovania; individualizovaná ponuka vzdelávania a mentorstva s cieľom umožniť im aktualizovať si zručnosti a odstrániť nedostatky; ako aj príležitosť získať potvrdenie a uznanie nadobudnutých zručností, znalostí a kompetencií s cieľom získať kvalifikáciu alebo prístup k zamestnaniu.

⁽⁴⁾ Prieskum pracovnej sily 2018.

⁽⁵⁾ Prieskum pracovnej sily 2018.

⁽⁶⁾ Správa o digitálnej inklúzii a zručnostiach, Európska komisia, údaje za rok 2017.

⁽⁷⁾ Rakúsko, Belgicko – Flámsko, Česko, Nemecko, Dánsko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Fínsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Litva, Holandsko, Poľsko, Švédsko, Slovinsko, Slovensko, Spojené kráľovstvo a Maďarsko.

⁽⁸⁾ OECD, PIAAC, 2016.

⁽⁹⁾ Na zručnostiach záležití (Skills Matter), OECD, 2016.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ V roku 2017 malo 61,3 milióna ľudí vo veku od 25 do 64 rokov nanajvýš nižšie sekundárne vzdelanie (Eurostat, prieskum pracovnej sily, 2018). V roku 2012, ktorý bol rokom zberu údajov PIAAC, sa v rámci prieskumu pracovnej sily zaznamenalo, že nanajvýš nižšie sekundárne vzdelanie má 70 miliónov ľudí vo veku 25 až 64 rokov. Ich počet sa odvtedy každý rok znižuje, a to najmä preto, že: a) úroveň vzdelania osôb, ktoré dosahujú 25 rokov, je vyššia, pretože väčší počet mladých ľudí dokončuje vyššie sekundárne alebo rovnocenné vzdelávanie, a b) z toho dôvodu, že ľudia v dôchodkovom veku majú vo všeobecnosti nižšiu úroveň vzdelania s výnimkou niektorých východoeurópskych krajín.

2. BERIE NA VEDOMIE pracovný dokument útvarov Komisie ⁽¹²⁾, v ktorom sa hodnotia vykonávacie opatrenia, uverejnené v súlade s uvedeným odporúčaním.
3. BERIE NA VEDOMIE dosiahnutý pokrok, a najmä, že:
 - a) v niektorých členských štátoch bolo prijatie odporúčania podnetom na vnútroštátnu diskusiu a kritické preskúmanie existujúcich programov;
 - b) niektoré členské štáty zavádzajú do praxe nové politické programy na podporu zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie dospelých populácie v súlade s cieľmi odporúčania;
 - c) hoci väčšina oznámených opatrení sa zameriava na nezamestnaných dospelých, niektoré členské štáty sa zameriavajú aj na podporu zamestnaných pracovníkov s nízkou úrovňou zručností, ktorí predstavujú významnú časť cieľovej skupiny;
 - d) mnohé členské štáty využívajú rôzne formy podpory, ktoré ponúkajú programy Únie.
4. ZDÔRAZŇUJE, že podporuje ambície vytýčené v odporúčaní, a VYZÝVA členské štáty, aby v zmysle odporúčania, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, okolnosťami a dostupnými zdrojmi a v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi a poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy, pokiaľ možno:
 - a) zaviedli udržateľné dlhodobé opatrenia na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu dospelých ako súčasť širšieho strategického prístupu k celoživotnému rozvoju zručností;
 - b) zaujali súdržný strategický prístup k poskytovaniu základných zručností pre dospelých s nízkou úrovňou zručností a/alebo nízkou kvalifikáciou založený na koordinácii a partnerstvách medzi všetkými príslušnými aktérmi v rámci komplexných stratégií alebo akčných plánov pre zručnosti;
 - c) presadzovali partnerstvá zamerané na komplexný prístup so zapojením príslušných aktérov vrátane sociálnych partnerov z rôznych oblastí politiky (sociálne veci, zamestnanosť, vzdelávanie a odborná príprava) s cieľom integrovať poskytovanie základných zručností s inými službami zameranými na dospelých s nízkou úrovňou zručností a/alebo nízkou kvalifikáciou;
 - d) zvyšovali povedomie zamestnávateľov, najmä MSP, o význame zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie a o dostupných mechanizmoch podpory rozvoja zručností dospelých a nabádali ich k tomu, aby propagovali a ponúkali svojim zamestnancom príležitosti na odbornú prípravu;
 - e) zameriavali poskytovanie vzdelávania a odbornej prípravy osobitne na pomoc pri získaní aspoň minimálnej úrovne troch základných zručností, konkrétne gramotnosti, matematickej gramotnosti a digitálnej kompetencie, ako aj ďalších kľúčových kompetencií, ktoré sú dôležité pre aktívnu účasť na živote udržateľnej spoločnosti a pre získanie udržateľného zamestnania;
 - f) v prípade potreby zabezpečili, aby takéto poskytovanie vzdelávania a odbornej prípravy pozostávalo z troch krokov: posudzovanie zručností, individualizovaná a flexibilná ponuka vzdelávania a potvrdzovanie a uznávanie zručností, znalostí a kompetencií;
 - g) ponúkali príležitosti na vzdelávanie, ktoré sú konkrétne prispôbené individuálnym vzdelávacím potrebám príjemcov určeným pri posudzovaní zručností a vychádzajú z informácií o príležitostiach na trhu práce;
 - h) prijímali opatrenia v oblasti osvedčenia, zvyšovania povedomia, usmerňovania a podpory vrátane stimulov na zabezpečenie úspešného využitia iniciatív;
 - i) zvažili vytvorenie synergií medzi účinnými politikami a opatreniami na zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky a na zníženie podielu dospelých s nízkou úrovňou zručností a/alebo nízkou kvalifikáciou, napríklad medzi opatreniami v rámci záruky pre mladých ľudí a v rámci ciest zvyšovania úrovne zručností;
 - j) vyhodnotili vplyv svojich opatrení na pokrok cieľovej skupiny smerom k dosiahnutiu zručností a kvalifikácií stanovených v odporúčaní.

⁽¹²⁾ Odporúčanie Rady s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých: hodnotenie vykonávacích opatrení, SWD (2019) 89 final.

5. VYZÝVA Komisiu, aby:

- a) naďalej podporovala vykonávanie odporúčania o cestách zvyšovania úrovne zručností, a to aj prostredníctvom vzájomného učenia sa medzi členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými stranami a prostredníctvom cieľových výziev na predkladanie návrhov zameraných najmä na pomoc členským štátom pri riešení problémov uvedených v hodnotiacej správe, a aby preskúmala potenciál posilnenej a inovačnej úlohy národných koordinátorov vzdelávania dospelých;
 - b) uľahčovala medzisektorovú spoluprácu a koordináciu na európskej úrovni prostredníctvom prepojenia s inými iniciatívami a prostredníctvom programov Únie v oblasti financovania, ako aj výmenu osvedčených postupov prostredníctvom organizovaných činností vzájomného učenia sa a prostredníctvom nástrojov, ako je Elektronická platforma vzdelávania dospelých v Európe (EPALE) a/alebo Europass;
 - c) pri formulovaní návrhov politík, okrem iného v súvislosti s rámcom pre spoluprácu po roku 2020, zohľadňovala aj dlhodobú výzvu vzdelávania dospelých a otázku dospelých so zastaranými alebo slabými zručnosťami alebo kvalifikáciami, ktorí potrebujú prístup k cestám zvyšovania úrovne zručností;
 - d) spolupracovala s orgánmi Únie (Cedefop, ETF) a medzinárodnými organizáciami, ako sú OECD, OSN a Unesco, a využívala ich odborné znalosti s cieľom riešiť výzvy zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, a to aj prostredníctvom príslušného výskumu a analýz so zameraním na vzdelávanie dospelých a posudzovanie zručností (napr. PIAAC).
-

PRÍLOHA

Politické súvislosti

1. Odporúčanie Komisie 2008/867/ES z 3. októbra 2008 o aktívnom začleňovaní osôb vylúčených z trhu práce ⁽¹⁾
2. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady 21. novembra 2008 – „Lepšie začlenenie poradenstva do stratégií celoživotného vzdelávania“ ⁽²⁾
3. Odporúčanie Rady z 28. júna 2011 o politikách na zníženie predčasného ukončovania školskej dochádzky ⁽³⁾
4. Uznesenie Rady o obnovenom európskom programe vzdelávania dospelých ⁽⁴⁾
5. Odporúčanie Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa ⁽⁵⁾
6. Odporúčanie Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí ⁽⁶⁾
7. Spoločná správa Rady a Komisie na rok 2015 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) ⁽⁷⁾
8. Odporúčanie Rady z 15. februára 2016 týkajúce sa integrácie dlhodobo nezamestnaných do trhu práce ⁽⁸⁾
9. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Nový program v oblasti zručností pre Európu – Spolupráca na posilnení ľudského kapitálu, zamestnateľnosti a konkurencieschopnosti (10. júna 2016)
10. Odporúčanie Rady z 19. decembra 2016 s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých ⁽⁹⁾
11. Odporúčanie Rady z 22. mája 2017 týkajúce sa európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie, ktorým sa zrušuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie ⁽¹⁰⁾
12. Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/646 z 18. apríla 2018 o spoločnom rámci na poskytovanie lepších služieb v oblasti zručností a kvalifikácií (Europass) a o zrušení rozhodnutia č. 2241/2004/ES ⁽¹¹⁾
13. Odporúčanie Rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie ⁽¹²⁾
14. Závety Rady o formovaní vízie európskeho vzdelávacieho priestoru ⁽¹³⁾

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 307, 18.11.2008, s. 11.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 319, 13.12.2008, s. 4.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 191, 1.7.2011, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 372, 20.12.2011, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 120, 26.4.2013, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 25.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 67, 20.2.2016, s. 1.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 189, 15.6.2017, s. 15.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 112, 2.5.2018, s. 42.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 195, 7.6.2018, s. 7.

Záver Rady o mladých ľuďoch a budúcnosti práce

(2019/C 189/05)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

KEĎŽE

1. V stratégii Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027 sa uznáva, že mladí ľudia sú strojmi vlastných životov, prispievajú k pozitívnej zmene v spoločnosti a obohacujú ambície EÚ a že politika v oblasti mládeže môže prispieť k vytvoreniu priestoru, v ktorom mladí ľudia môžu využiť príležitosti a môžu byť spojení s európskymi hodnotami. Európska únia by vzhľadom na meniace sa prostredie v oblasti zamestnania mala podporovať osobný rozvoj mladých ľudí a ich rast k samostatnosti, budovať ich odolnosť a zabezpečiť im potrebné zdroje na to, aby sa zúčastňovali na živote spoločnosti, a tým prispieť k odstráneniu chudoby mládeže a všetkých foriem diskriminácie, ako aj k podpore sociálneho začlenenia.
2. „Budúcnosť práce“ je zastrešujúci pojem, ktorý opisuje vývoj pracovných miest v strednodobom až dlhodobom horizonte, ktorý ovplyvňujú určité trendy. V rôznorodom kontexte týkajúcom sa mládeže v EÚ sa „budúcnosť práce“ okrem iného riadi:
 - a) demografickými zmenami v tom zmysle, že rastúci index ekonomickej závislosti poproduktívnej zložky EÚ bude vyvíjať tlak na zvyšovanie úrovne produktivity osôb, ktoré vstúpia na trh práce, s cieľom kompenzovať odchod skúsenej pracovnej sily do dôchodku a tiež prispievať k znášaniu vyšších sociálnych výdavkov spôsobených aj väčším počtom staršieho obyvateľstva. Hoci tento vývoj prinesie príležitosti v sektore starostlivosti, môže si vyžadovať aj dialóg o otázkach medzigeneračnej spravodlivosti;
 - b) pokrokom v oblasti technológií a inovácie, ktorý podporujú aj iniciatívy EÚ zamerané na digitálny jednotný trh a výskum a vývoj a ktorý by podľa očakávaní mal viesť k zvýšenému využívaniu digitálnych technológií v hospodárstve a zastaraniu niektorých pracovných miest, zatiaľ čo v iných oblastiach hospodárstva môžu vzniknúť nové možnosti zamestnania. Aby všetci mladí Európania vrátane mladých ľudí s nedostatkom príležitostí mohli mať z tejto transformácie prospech, musia mať prístup k inkluzívnemu a kvalitnému formálnemu a neformálnemu vzdelávaniu, vďaka ktorému si zlepšia celú škálu zručností;
 - c) dopytom na trhu práce po lepších zručnostiach. Už teraz majú zamestnávateľia ťažkosti pri obsadzovaní voľných pracovných miest na vyššej a strednej úrovni, pričom nízkokvalifikovaných ľudí je v rámci pracovnej sily trikrát viac ako dostupných nekvalifikovaných povolání⁽¹⁾. Keďže dopyt po nízkokvalifikovaných pracovníkoch sa v jednotlivých členských štátoch v rôznej miere naďalej znižuje, budú mladí ľudia vstupujúci na trh práce potrebovať vyššiu úroveň vzdelávania a odbornej prípravy, ktorá by im poskytla kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie, ako aj osobitné digitálne, odborné a osobné zručnosti, ktoré im pomôžu zvládnuť ich rôznorodé budúce profesijné dráhy;
 - d) potrebou riešiť zmenu klímy, pričom ambície EÚ prejsť na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo môžu na trhu práce vyvolať zvýšený dopyt po zručnostiach, ktoré sa požadujú v takých sektoroch, ako je energia z obnoviteľných zdrojov, environmentálne udržateľná výstavba a dodatočná modernizácia alebo udržateľné poľnohospodárstvo;
 - e) nárastom globálnych hodnotových reťazcov, v prípade ktorých sú výroba tovaru a poskytovanie služieb rozmiestnené na rôznych kontinentoch. Tomuto procesu ďalej pomáha vznik nových foriem zamestnania, ktoré sa zavádzajú napríklad v rámci hospodárstva založeného na platformách, čo ovplyvňuje tradičný vzťah medzi zamestnávateľom a zamestnancom, vývoj na trhu práce a právne predpisy v oblasti zamestnanosti. Je potrebné riešiť výzvy, ako je neistota príjmu, nedostatočná sociálna ochrana, chudoba pracujúcich osôb, neisté pracovné podmienky a obťažovanie na pracovisku.
3. Mladí ľudia v Európskej únii majú tendenciu vnímať svoj budúci pracovný život so strachom alebo neistotou⁽²⁾. Takéto obavy, najmä ak sú spojené s odmietnutím prijatia do zamestnania, ťažkosťami spojenými s nájdením kvalitného pracovného miesta, neistou prácou či sociálnym tlakom nájsť alebo udržať si prácu, môžu nepriaznivo ovplyvniť emocionálny stav mladých ľudí a prípadne viesť aj k problémom duševného a fyzického zdravia alebo k rastúcim obavám medzi mladými Európanmi⁽³⁾.

⁽¹⁾ Eurostat, prieskum pracovných síl v EÚ (2018).

⁽²⁾ Medzinárodná organizácia práce (2018), Riešenie situácie a aspirácií mládeže, dokument vypracovaný na 2. zasadnutie Svetovej komisie pre budúcnosť práce.

⁽³⁾ Tematická správa v rámci cyklu VI štruktúrovaného dialógu o celi týkajúcom sa mládeže č. 5 – duševné zdravie a pohoda (2018).

4. Dnešné skúsenosti s novými formami zamestnania naznačujú, že v budúcnosti môže dôjsť k nárastu flexibilnejších foriem zamestnávania pracovníkov, čo môže mať potenciálne pozitívny vplyv na rozloženie pracovnej sily a dobré životné podmienky ľudí, ktorí sa rozhodnú pracovať na voľnej nohe. Zatiaľ čo na takýchto pracovných miestach zväčša pracujú mladí ľudia, najmä tí s nedostatkom príležitostí, existuje tu na druhej strane zvýšené riziko uviaznutia na dočasných pracovných miestach s nízkym príjmom, slabou sociálnou ochranou a malou pravdepodobnosťou profesijného postupu.
5. Solídny základ zručností a vhodné usmernenia opierajúce sa o kvalitnú informovanosť v oblasti zručností a vysokokvalitné, prispôsobiteľné a reagujúce systémy vzdelávania a odbornej prípravy vrátane podpory celoživotného vzdelávania môžu mladým ľuďom pomôcť úspešne vstúpiť na trh práce, pohybovať sa na ňom a budovať si hodnotnú kariéru.
6. V súvislosti so zabezpečením solídneho kognitívneho základu je pre budúce pracovné prostredie nevyhnutným predpokladom podpora nadobúdania zručností, ktoré rozvíjajú efektívne využívanie a chápanie technológií. Tieto zručnosti by sa nemali zameriavať len na zvládnutie nových technológií, ale aj na pochopenie toho, ako môžu pomôcť ovplyvňovať spoločnosť. Mladí Európania by mali pri zlepšovaní svojich schopností, vďaka ktorým by mohli efektívne využívať meniaci sa charakter práce, nadobudnúť aj kľúčové kompetencie zahŕňajúce mäkké zručnosti súvisiace okrem iného s riešením problémov, komunikáciou, podnikateľskými zručnosťami, kritickým myslením, kreatívnym myslením, sebaaprezentáciou, sebayjadrením a vyjednávaním.
7. V Európskom pilieri sociálnych práv sa stanovuje právo každej osoby na „včasnú a cieleňú pomoc na zlepšenie vyhliadok zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti. Patrí sem aj právo na pomoc pri hľadaní pracovného miesta, pri odbornej príprave a rekvifikácii. „Každý má právo preniesť si nárok na sociálnu ochranu a odbornú prípravu počas zmeny pracovného miesta“ a tiež „na spravodlivé a rovnaké zaobchádzanie vzhľadom na pracovné podmienky, prístup k sociálnej ochrane a odbornej príprave“. V rámci prípravy mladých ľudí na budúcnosť práce bude preto kľúčové, aby mali „právo na ďalšie vzdelávanie, učňovskú prípravu, stáž alebo ponuku kvalitného pracovného miesta do štyroch mesiacov od straty zamestnania alebo ukončenia vzdelávania“⁽⁴⁾.
8. Názory a vízia európskej mládeže v otázkach súvisiacich s prácou, ktoré sú zohľadnené v cieľoch v oblasti mládeže, najmä v cieľi č. 7 „kvalitné zamestnanie pre všetkých“, sa začlenili do stratégie EÚ pre mládež na roky 2019 – 2027 a do sprievodného pracovného plánu na roky 2019 – 2021.

ZDÔRAŽŇUJE, ŽE:

9. Budúce generácie mladých Európanov vstúpia do pracovného prostredia plného príležitostí a výziev, a to v globálnom kontexte, v ktorom sa EÚ bude usilovať zlepšiť kvalitu života svojich občanov, a tým posilniť svoju hospodársku konkurencieschopnosť, produktivitu práce a zručnosti pracovnej sily, ako aj zabezpečiť, aby sa ciele, očakávania a ambície mladých ľudí naplnili.
10. Meniaci sa charakter práce môže mať pozitívny vplyv na životy mladých Európanov a budúcich generácií. Zároveň je potrebné riešiť relevantné obavy a dôsledky – týkajúce sa okrem iného foriem zamestnania a postavenia v zamestnaní – ktoré takéto transformácie sprevádzajú, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, ktorí môžu byť nízkokvalifikovaní. V tejto súvislosti je potrebné zvýšiť informovanosť a povedomie mladých ľudí o dôsledkoch rôznych foriem zamestnania a postavenia v zamestnaní.
11. Mladí Európania sa domnievajú, že zamestnanosť by mala byť jednou z troch najvyšších priorít EÚ, ako aj jednou z oblastí, v ktorých EÚ musí podniknúť kroky s cieľom povzbudiť mladých ľudí k vyjadreniu solidarity⁽⁵⁾. Z toho vyplýva, že mladí ľudia majú tendenciu zaujať k svojmu budúcemu profesijnému životu prístup zameraný na človeka.
12. Prvé pracovné miesta by mali vytvoriť predpoklad pre úspešnú kariéru podporou vzostupnej sociálnej mobility, najmä v prípade mladých ľudí s nedostatkom príležitostí vrátane mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET). V súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj, najmä s cieľom udržateľného rozvoja č. 8 a cieľom v oblasti mládeže č. 7, sa má dôstojná práca považovať za legitímnu požiadavku mladých ľudí, a to od ich úplne prvej platenej odbornej praxe.

⁽⁴⁾ Európsky pilier sociálnych práv, kapitola I, zásada 4 (Aktívna podpora zamestnanosti) https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_sk. Európsky pilier sociálnych práv spoločne podpísali Európsky parlament, Rada a Komisia 17. novembra 2017 na Sociálnom samite pre spravodlivé pracovné miesta a rast, ktorý sa uskutočnil vo švédskom Göteborgu.

⁽⁵⁾ Bleskový barometer 455 o európskej mládeži (2018), prieskum uskutočnila spoločnosť „TNS political & social“ na základe žiadosti Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru.

13. Očakáva sa, že ľudia s predčasne ukončenou školskou dochádzkou a mladí ľudia s nízkym vzdelaním budú v budúcom pracovnom kontexte naďalej zraniteľní, pričom možno očakávať, že mzdové rozdiely medzi pracovníkmi s nízkou kvalifikáciou a strednou až vysokou kvalifikáciou budú narastať, čo môže spôsobiť vznik výziev súvisiacich s chudobou pracujúcich. Ľudia, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, sú napriek tomu, že sa ich počet znižuje⁽⁶⁾, stále veľmi zraniteľní a bude sa im naďalej poskytovať pomoc prostredníctvom záruky pre mladých ľudí⁽⁷⁾. Pre tých, ktorí systémom preklznú, by ďalšie príležitosti na posilnenie základných zručností a dosiahnutie pokroku pri získavaní kvalifikácie požadovanej na trhu práce mali ponúknuť cesty zvyšovania úrovne zručností⁽⁸⁾.
14. Zabezpečenie hladkého prechodu mladých ľudí zo školy do práce a z jednej práce do druhej spolu s uľahčením získania zamestnania vrátane skrátenia obdobia nezamestnanosti sú nevyhnutné na to, aby sa v ich pracovnej kariére predišlo závažným negatívnym dôsledkom⁽⁹⁾.
15. Väčší dôraz by sa mal klásť na hodnoty a politiky, ktoré podporujú prácu z hľadiska zlepšenia kvality života samotných mladých ľudí, ale aj z hľadiska zmysluplného prispievania k všeobecným dobrým podmienkam sociálneho a fyzického prostredia, v ktorom žijú. V tomto kontexte by sa prístup k budúcnosti práce mal opierať o udržateľný rozvoj.
16. Je naďalej potrebné podporovať rovnaký prístup mladých ľudí ku kvalitným pracovným miestam v budúcnosti a prijať opatrenia proti všetkým formám stereotypizácie, ktoré ovplyvňujú pracovné ambície dnešných detí a obmedzujú prístup k určitým pracovným miestam a zároveň umožňujú pretrvávajúcu diskrimináciu a nerovnosti v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj na trhu práce.
17. Okrem rozvoja zručností má práca s mládežou pozitívny vplyv na životy mladých ľudí, najmä tých s nedostatkom príležitostí, a to aj v súvislosti s duševným zdravím alebo emocionálnymi problémami spojenými s nezamestnanosťou alebo neúspechmi pri hľadaní práce,

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY V SÚLADE SO ZÁSADOU SUBSIDIARITY A NA PRÍSLUŠNÝCH ÚROVNIACH:

18. Venovali osobitnú pozornosť mladým ľuďom, ktorí sú vystavení riziku marginalizácie alebo diskriminácie na základe takých prvkov, ako je etnický pôvod, pohlavie, sexuálna orientácia, zdravotné postihnutie, náboženstvo, viera alebo politické názory, aby sa v budúcnosti zabezpečila začleniteľnosť všetkých mladých ľudí do trhov práce.
19. Podporovali úplné vykonávanie odporúčania týkajúceho sa záruky pre mladých ľudí, a to podľa potreby s prihliadnutím na vnútroštátne okolnosti, politiky a opatrenia.
20. V prípade potreby podporovali a uprednostňovali reformy sektorov formálneho aj neformálneho vzdelávania a odbornej prípravy zamerané na rozvoj a potvrdzovanie kľúčových kompetencií, ktoré mladí ľudia získavajú v rôznych kontextoch učenia sa, či už v rámci vzdelávania, dobrovoľníckej činnosti, stáží alebo zamestnania, s cieľom uľahčiť prispôbenie týchto kompetencií pracovnému trhu a budúcemu dopytu po pracovnej sile.
21. Posilnili spoluprácu s celkovým cieľom naplniť právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie pre všetky deti a mladých ľudí, a to konkrétne so zreteľom na zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky a zvýšenie príležitostí na rovnaký prístup k vzdelávaniu a práci pre všetkých mladých ľudí vrátane tých, ktorí sprevádzajú svoje rodiny, ktoré sa sťahujú za prácou do iného členského štátu EÚ⁽¹⁰⁾.
22. Počas konzultácií s mladými ľuďmi, ktoré prebiehajú v rámci dialógu EÚ s mládežou a/alebo mimo neho, poskytovali široký priestor témam súvisiacim so zamestnanosťou s cieľom lepšie pochopiť ich obavy, záujmy, očakávania a schopnosti. V záujme zabezpečenia nadväzujúcich krokov je rovnako dôležité, aby sa výsledky týchto konzultácií sprístupnili mladým ľuďom, tvorcom politik a zamestnávateľom.
23. Podporovali podnikanie mladých ľudí a zamerali sa pritom okrem iného na vzdelávanie a odbornú prípravu v oblasti podnikania, poradenské, mentorské alebo inštruktorské služby pre mladých ľudí a v prípade potreby na príslušné činnosti v rámci práce s mládežou. Sociálne a inkluzívne podnikanie sa tiež považujú za schodné alternatívy na zabezpečenie zamestnania pre mladých ľudí mladými ľuďmi, čím sa podporujú činnosti v oblasti solidarity.

⁽⁶⁾ Miera NEET sa podľa Eurostatu v prípade osôb vo veku 15 – 29 rokov znížila z historicky najvyššej úrovne 15,9 % v roku 2012 na 13,4 % v roku 2017 (Udržateľný rozvoj v Európskej únii: Monitorovacia správa Eurostatu za rok 2018 o pokroku v dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja v kontexte EÚ).

⁽⁷⁾ Odporúčanie Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí (Ú. v. EÚ C 120, 26.4.2013, s. 1).

⁽⁸⁾ Odporúčanie Rady z 19. decembra 2016 s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých (Ú. v. EÚ C 484, 24.12.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Eurofound (2017), Long-term unemployed youth: Characteristics and policy responses (Dlhodobó nezamestnaní mladí ľudia: charakteristika a politické riešenia), Úrad pre publikácie Európskej únie, Luxemburg.

⁽¹⁰⁾ Európsky pilier sociálnych práv, kapitola I, zásada 1 (Vzdelávanie, odborná príprava a celoživotné vzdelávanie) (tamtiež, poznámka pod čiarou č. 4).

24. Podporovali využívanie zdrojov dostupných v rámci Európskeho sociálneho fondu, programu EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie, iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, programu Erasmus + alebo európskeho zboru solidarity a nadväzujúcich programov. Poskytovali poradenstvo potenciálnym príjemcom o tom, ako využívať synergie a komplementárnosť medzi týmito programami, ak je to vhodné v tomto kontexte.
25. V relevantných prípadoch využívali nástroje politiky EÚ v oblasti mládeže, ako je portál wiki pre mládež alebo plánovacie kalendáre budúcich vnútroštátnych činností, ako aj aktivity vzájomného učenia na výmenu osvedčených postupov s cieľom podporiť konkrétne politické riešenia v kontexte budúceho prechodu mladých ľudí do zamestnania.
26. Podporovali mládežnícke organizácie a iných relevantných aktérov pri príprave mladých ľudí na to, aby sa účinne zúčastňovali na procesoch dialógu s mládežou a aby mali z práce s mládežou prospech.
27. Naďalej podporovali mladých ľudí v prípadoch, keď sa v dôsledku nezamestnanosti, očakávaní týkajúcich sa pracovného miesta alebo výberu profesie/vzdelávania môžu stať terčom generačného stereotypizovania.
28. Podporovali medzisektorový politický prístup pri riešení otázok týkajúcich sa zamestnanosti mladých ľudí, a to na vnútroštátnej aj európskej úrovni, ako aj v rámci spolupráce medzi členskými štátmi.
29. So zreteľom na vnútroštátne okolnosti zlepšili prístup mladých ľudí k sociálnej ochrane tým, že by v prípade potreby zlepšili schopnosť systémov sociálnej ochrany prispôbiť sa realite vyhliadok mladých ľudí na zamestnanie, a to zohľadnením potrieb mladých ľudí, ktorí sú nezamestnaní.

VYZÝVA EURÓPSKU KOMISIU, ABY

30. Ďalej stavala na pozitívnych skúsenostiach s rámcami Europass⁽¹¹⁾ a Youthpass⁽¹²⁾, ktoré sú určené na identifikáciu a preukázanie zručností a kvalifikácie jednotlivcov, aby sa viac rozšíril ich dosah medzi mladými Európanmi, najmä tými s nedostatkom príležitostí, s cieľom pomôcť im prezentovať svoje zručnosti a nájsť vhodné pracovné miesta.
31. Pri propagácii možností financovania pre mladých ľudí zo strany EÚ poskytla vnútroštátnym štruktúram riadenia usmernenia na zvýšenie informovanosti potenciálnych príjemcov o tom, ako využívať synergie a komplementárnosť.
32. Uprednostňovala zavádzanie systémov, ktoré podporujú zásadu č. 1 Európskeho piliera sociálnych práv, konkrétne, že: „každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce“⁽¹³⁾.
33. Naďalej vykonávala ďalší kvalitatívny, kvantitatívny a na dôkazoch založený výskum, a to na základe údajov o medzigeneračnej a vnútrogeneračnej sociálnej mobilite rozčlenených podľa rodovej príslušnosti s osobitným zameraním na mladých ľudí, ako aj ďalší kvalitatívny výskum zameraný na postoje a obavy mladých ľudí, pokiaľ ide o prechod do zamestnania, s cieľom podporiť účinnosť politik EÚ v oblasti mládeže v otázkach zamestnanosti.
34. Organizovala činnosti alebo podujatia so zástupcami sektora mládeže, odborov, podnikateľských organizácií a vlád venované vzájomnému učeniu v záujme toho, aby sa z medzisektorového hľadiska zahŕňajúceho aj politiku v oblasti mládeže riešili výzvy a príležitosti, ktoré budúcnosť práce prinesie mladým Európanom.
35. Využívala všetky relevantné nástroje EÚ vrátane funkcie koordinátora EÚ pre mládež, pokiaľ ide o trendy ovplyvňujúce charakter práce, s cieľom začleniť hľadisko mládeže do tvorby medzisektorovej politiky na úrovni EÚ a podporovať spoluprácu medzi členskými štátmi.

VYZÝVA SEKTOR MLÁDEŽE EÚ, ABY⁽¹⁴⁾

36. Zaujal aktívny prístup, pokiaľ ide o zabezpečenie zastúpenia a účinnej účasti mladých ľudí na dialógu EÚ s mládežou a v procesoch sociálneho dialógu na úrovni Európskej únie, členských štátov a na nižšej ako vnútroštátnej úrovni, čím by sa podporila stabilná spolupráca s orgánmi verejnej moci a partnermi zo sociálneho a hospodárskeho sektora v aspektoch, ktoré sa týkajú profesijného života mladých ľudí.

⁽¹¹⁾ <https://europass.cedefop.europa.eu/sk>

⁽¹²⁾ <https://www.youthpass.eu/sk/>

⁽¹³⁾ Tamže, poznámka pod čiarou č. 10.

⁽¹⁴⁾ Pojem „sektor mládeže EÚ“ vo všeobecnosti odkazuje na všetky organizácie, pracovníkov s mládežou, členov akademickej obce, mládež v rámci občianskej spoločnosti alebo iných odborníkov zapojených do tvorby politiky v oblasti mládeže, ktorí v EÚ vykonávajú činnosti a projekty zamerané na mládež.

37. Prispieval k úsiliu o zvyšovanie informovanosti mladých pracovníkov o ich právach a povinnostiach, okrem iného pokiaľ ide o obťažovanie na pracovisku a všetky formy diskriminácie, s cieľom chrániť ich úsilie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy v kontexte pracovných požiadaviek.
 38. Zohľadňoval informácie o trhu práce a o oblasti zručností s cieľom neustále zlepšovať metódy práce s mládežou, aby sa zvýšila jej účinnosť ako nástroja na rozvoj zručností určeného pre mladých ľudí.
 39. Podporoval činnosti v oblasti práce s mládežou, a to medzi všetkými mladými ľuďmi vrátane tých, ktorí sú vystavení riziku marginalizácie na trhu práce z dôvodu chudoby a sociálneho vylúčenia.
 40. Nadväzoval kontakty s relevantnými zainteresovanými stranami s cieľom vytvoriť partnerstvá na vnútroštátnej úrovni a prispieť tak k vykonávaniu záruky pre mladých ľudí.
 41. Využíval dostupné príležitosti na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, aby sa v rámci práce s mládežou zvýšila kvalita príležitostí pre mladých ľudí, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu.
-

PRÍLOHA

Rada pri prijímaní týchto záverov pripomína najmä nasledujúce uznesenie, závery a odporúčania:

1. Odporúčanie Rady o zavedení záruky pre mladých ľudí ⁽¹⁾
2. Uznesenie Rady o rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže: stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027 ⁽²⁾
3. Závery Rady o úlohe mládeže pri riešení demografických výziev v EÚ ⁽³⁾
4. Závery Rady s názvom Budúcnosť práce: celoživotný prístup ⁽⁴⁾
5. Závery Rady o budúcnosti práce: ako ju elektronicky uľahčiť ⁽⁵⁾
6. Závery Rady o úlohe práce s mládežou pri podpore mladých ľudí v rozvíjaní základných životných zručností uľahčujúcich ich úspešný prechod do dospelosti, aktívneho občianstva a pracovného života ⁽⁶⁾
7. Závery Rady o inteligentnej práci s mládežou ⁽⁷⁾
8. Odporúčanie Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie ⁽⁸⁾
9. Odporúčanie Rady týkajúce sa sledovania uplatnenia absolventov ⁽⁹⁾
10. Odporúčanie Rady o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa ⁽¹⁰⁾
11. Závery Rady o formovaní vízie európskeho vzdelávacieho priestoru ⁽¹¹⁾
12. Odporúčanie Rady o prístupe k sociálnej ochrane pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby ⁽¹²⁾
13. Závery Rady o podpore podnikania mládeže v záujme posilnenia sociálneho začlenenia mladých ľudí ⁽¹³⁾

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 120, 26.4.2013, s. 1.
⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 456, 18.12.2018, s. 1.
⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 196, 8.6.2018, s. 16.
⁽⁴⁾ 10134/18.
⁽⁵⁾ 15506/17.
⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 189, 15.6.2017, s. 30.
⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 418, 7.12.2017, s. 2.
⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1.
⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 423, 9.12.2017, s. 1.
⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.
⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 195, 7.6.2018, s. 7.
⁽¹²⁾ 10134/18.
⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 183, 14.6.2014, s. 18.

Závery Rady o mladých tvorivých generáciách

(2019/C 189/06)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

SO ZRETEĽOM NA:

- politické súvislosti, v rámci ktorých sa zdôrazňuje význam vytvorenia Únie, v ktorej mladí ľudia dostávajú najlepšie možné vzdelanie a odbornú prípravu a môžu študovať a nájsť si prácu na celom kontinente, a v rámci ktorých sa uvádza potreba poskytnúť mladým ľuďom lepšie príležitosti prostredníctvom konkrétnych opatrení a posilnených programov EÚ, ako sa uvádza v prílohe,
- Nová európska stratégia pre kultúru, ktorú Európska komisia prijala v máji 2018 a v ktorej sa zdôrazňuje význam kultúry a tvorivosti pre spoločnosť a konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva,
- ciele pracovného plánu pre kultúru na roky 2019 – 2022, ktorý bol prijatý 27. novembra 2018, a na to, že tento plán uznáva skutočnosť, že silnejšia orientácia na potreby osobitných skupín, ako sú mladí ľudia, je potrebná pre lepšiu súdržnosť a blahobyt.

S VEDOMÍM, ŽE:

- Zapojenie mladých ľudí musí byť základom budúcich politík, a preto v nasledujúcich rokoch bude dôležité počúvať ich názory.
- Deti a mladí ľudia v dnešnom globalizovanom svete čelia mnohým výzvam, a preto je dôležité, aby počas svojej prípravy na život svetoobčanov rozumeli kultúrnym hodnotám a rozmanitosti.
- Vývoj v digitálnej oblasti zmenil tvorbu, výrobu, šírenie, prenos a spotrebu kultúrnych a tvorivých diel, čím uľahčuje globálny dosah týchto diel. Digitálny svet vytvoril inovačné modely prístupu ku kultúre a modely osobnej interpretácie a sebavyjadrenia, čo vzbudzuje živý záujem medzi mladými ľuďmi, z ktorých sa stáva aktívne publikum.
- Mladí ľudia potrebujú nové zručnosti, aby mohli čeliť špecifickým výzvam, ako sú nezamestnanosť, sociálne vylúčenie, migrácia a nové technológie, ktoré napriek výhodám, ktoré prinášajú, môžu tiež zvýšiť nerovnosti a posilniť kultúrne a hospodárske rozdiely.
- Rozvoj umeleckých a tvorivých zručností a podpora talentov sú základom kultúrnych a kreatívnych sektorov, pričom podporujú inovácie vrátane sociálnej inovácie s cieľom dosiahnuť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast.
- Jazykové zručnosti sú nevyhnutné pre mobilitu v Európskej únii, pokiaľ ide o vzdelávanie, odbornú prípravu, prístup ku kultúre a prístup na európsky trh práce.

DOMNIEVA SA, ŽE:

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je dôležité podniknúť ďalšie kroky na riešenie týchto piatich priorít:

- podporovanie lepšieho prístupu ku kultúre a účasti detí a mladých ľudí na kultúre;
- posilnenie medzisektorovej spolupráce so zameraním na synergie medzi kultúrou a vzdelávaním;
- uľahčenie podnikania mladých ľudí v kultúrnych a kreatívnych sektoroch;
- podporovanie vzniku nových talentov;
- podporovanie digitálnych zručností a mediálnej gramotnosti.

UPOZORŇUJE, ŽE:

- Kultúrne organizácie, vzdelávacie inštitúcie a práca s mládežou zohrávajú kľúčovú úlohu pri vytváraní základov tvorivosti, ktorá je kľúčová pre rozvoj spoločnosti ako celku.
- Je potrebný strategickejší prístup k účasti detí a mladých ľudí na kultúre s cieľom podporiť ich tvorivosť a kritické myslenie a pomôcť im rozvíjať zručnosti, ktoré sú dôležité pre ich blahobyt, vzdelávanie, pocit spolupatričnosti, aktívne občianstvo, sociálne začlenenie a budúcu zamestnateľnosť alebo schopnosť začať podnikáť.

- Kultúrne a tvorivé zručnosti získané formálnym a neformálnym vzdelávaním a informálnym učením sa, a to aj prostredníctvom účasti na kultúrnych a tvorivých činnostiach, poskytujú mladým ľuďom nástroje na to, aby boli tvoriví, a vynaliezavosť, aby vyriešili problémy a pracovali spoločne a experimentálne. Experimentálne prístupy majú kľúčový význam pri podpore tvorivosti a inovácie. Umelecké a kultúrne vzdelávanie je súčasťou špecializovaného a interdisciplinárneho prístupu, a preto zohráva významnú úlohu pri vytváraní ďalších príležitostí pre mladšie generácie, a tým im pomáha lepšie čeliť budúcim výzvam, ako aj pri podpore posilnenia postavenia, osobného rozvoja a vzájomného kultúrneho porozumenia.
- Takisto je dôležité podporovať opatrenia, ktoré uľahčujú hladký prechod zo vzdelávacieho systému na trh práce, a to aj podporou podnikania mladých ľudí, stáží a učňovskej prípravy v kultúrnych a kreatívnych sektoroch.
- Mladí ľudia nepredstavujú homogénnu skupinu, pokiaľ ide o ich zručnosti, úroveň vzdelania, pripravenosť na budúcnosť a očakávania. Iniciatívy a opatrenia zamerané na posilnenie a podporu zručností, ktoré sú potrebné na vstup na trh práce alebo na začatie podnikania a pre dospelosť všeobecne, by mali byť prispôbené kapacitám, ktorými už mladé generácie disponujú.
- Mali by sa identifikovať a odstrániť nerovnosti a hospodárske alebo sociálne prekážky, ktoré by mohli znemožniť prístup mladých ľudí ku kultúre a ich účasť na nej v úlohe tvorcov, spotrebiteľov a podnikateľov alebo ich prístup k novým technológiám, s cieľom zaistiť, aby sa v plnej miere využil prínos a účasť všetkých mladých ľudí vrátane skupín s obmedzenými príležitosťami.
- Osobitná pozornosť by sa preto mala venovať mladým ľuďom, ktorým hrozí marginalizácia na základe ich etnického pôvodu, pohlavia, sexuálnej orientácie, zdravotného postihnutia, náboženstva, viery alebo politických názorov, s cieľom zaistiť zahrnutie všetkých mladých ľudí.
- Dostupnosť bohatého výberu kultúry vďaka digitálnemu vývoju nemusí nutne zaručovať prístup k vysokokvalitnému viacjazyčnému kultúrnemu obsahu. Je preto nevyhnutné skonsolidovať kultúrne politiky, ktoré podporujú rovnaké príležitosti pre mladých ľudí tak, aby sa všetci mohli zoznámiť s kultúrou a rozvíjať svoje tvorivé a kritické myslenie, ako aj svoje kritické a analytické zručnosti, z ktorých sú všetky kľúčové pre ich prístup k digitálnemu kultúrnemu obsahu a interakciu s týmto obsahom.
- Digitálne technológie majú pozitívny vplyv na rozvoj tvorivosti, pretože umožňujú nové formy vyjadrenia, komunikácie, účasti na kultúre a kritiky. Tvorivosť môže okrem toho zohrávať dôležitú úlohu v tom, aby boli technológie a digitálne služby používateľsky ústretové. Takže poľudštením technológií možno zabezpečiť, že budú slúžiť ľuďom a uspokojia ich potreby. Mladé generácie – často označované za digitálne generácie – ako tvorcovia aj spotrebiteľia kultúry dávajú prednosť novým modelom podnikania, ktoré predtým neexistovali. Z tohto hľadiska môžu inovatívne finančné mechanizmy podporovať podnikanie a významnou mierou prispievať k dnešnému konkurencieschopnému a udržateľnému kreatívnemu hospodárstvu založenému na inovácii.
- Na základe výsledkov správy pracovnej skupiny pre otvorenú metódu koordinácie s názvom „Úloha verejných politik v rozvoji podnikateľského a inovačného potenciálu kultúrnych a kreatívnych sektorov“ je kľúčové zobrať do úvahy osobitné vlastnosti kultúrneho a kreatívneho odvetvia, konkrétne rôznorodosť hodnotových reťazcov a skutočnosť, že väčšina spoločností v týchto sektoroch sú malé podniky alebo mikropodniky alebo sa skladajú zo samostatne zárobkovo činných osôb. Opatrenia na podporu tvorivosti a podnikania mladých generácií by sa preto mali zamerať na tieto charakteristické vlastnosti.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ A S NÁLEŽITÝM ZRETEĽOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY RIEŠILI TÝCHTO PÄŤ PRIORÍT:

1. Podporovanie lepšieho prístupu ku kultúre a účasti detí a mladých ľudí na kultúre

Členské štáty a Komisia sa vyzývajú, aby:

- i) v záujme znižovania nerovností, najmä na sociálnej úrovni, pokračovali v tvorbe príležitostí pre deti a mladých ľudí, zvlášť pre deti a mládež zo znevýhodneného prostredia, ktoré by im umožňovali mať prístup ku kultúre a účasť na nej, a aby sa snažili osloviť čo najširšie publikum; prostredníctvom kultúrnych organizácií a podujatí alebo pomocou digitálnych prostriedkov zabezpečili rovnaké príležitosti pre deti a mladých ľudí v mestách aj vo vidieckych oblastiach v záujme odstránenia prekážok, ktoré bránia rovnosti prístupu ku kultúre a účasti na nej;
- ii) uľahčili aktívnu účasť na kultúre podporou spoločnej tvorby a viacjazyčnosti;
- iii) motivovali kultúrne organizácie, aby propagovali a prispôbovali obsah, ktorý ponúkajú, a to aj prostredníctvom digitálnych technológií, s cieľom účinnejšie osloviť deti a mládež a zvýšiť ich záujem o kultúru, umelecké vyjadrenie a vedu;

- iv) pokročili v tvorbe politík založených na dôkazoch prostredníctvom pravidelného monitorovania kultúrnej spotreby, správania a preferencií detí a mládeže, ako aj monitorovaním ich výsledkov v oblasti tvorivosti a jazykových zručností;
- v) naďalej medzi deťmi a mladými ľuďmi propagovali čítanie ako rozhodujúci prostriedok spoznávania kultúry vo všetkých jej prejavoch a vyjadreniach.

Komisia sa vyzýva, aby:

- i) podporovala výmenu najlepších postupov a aktivity partnerského učenia sa medzi členskými štátmi;
- ii) podporovala inovačné iniciatívy zamerané na zlepšenie prístupu mladých generácií ku kultúre a ich účasti na nej ako tvorcov, spotrebiteľov alebo podnikateľov.

2. Posilnenie medzisektorovej spolupráce so zameraním na synergie medzi kultúrou a vzdelávaním

Členské štáty a Komisia sa vyzývajú, aby:

- i) presadzovali umelecké a kultúrne vzdelávanie a podporovali tým nadobúdanie skúseností a účasť na kultúrnych aktivitách a prispievali k využívaniu potenciálu digitálnych technológií v záujme poskytnutia prístupu ku kultúre a k jazykom;
- ii) v rámci vzdelávacích činností zameraných na deti a mladých ľudí podporovali spoluprácu medzi školami, umelcami, ďalšími profesionálmi v kultúre a kultúrnymi organizáciami;
- iii) podporovali vzdelávanie a odbornú prípravu učiteľov a iných odborníkov s cieľom pozdvihovať tvorivosť detí a mladých ľudí;
- iv) podporovali medzisektorové činnosti v oblasti kultúrneho povedomia a kultúrneho vyjadrovania a presadzovali nadobúdanie príslušných kompetencií a zručností vrátane umeleckých a jazykových zručností.

Komisia sa vyzýva, aby:

- i) rozvíjala projekty a činnosti na podporu tvorivosti v oblasti vzdelávania, a to aj prostredníctvom spolupráce s medzinárodnými organizáciami, ako je OECD, Rada Európy a Unesco, a zamerala pozornosť aj na tvorivé a kritické myslenie na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy, a to aj podporou STEAM (veda, technológia, inžinierstvo, umenie a matematika);
- ii) podporovala a šírila výsledky uvedených iniciatív tak v príslušných prípravných orgánoch Rady, ako aj vo vzťahu k širokej verejnosti.

3. Uľahčenie podnikania mladých ľudí v kultúrnych a kreatívnych sektoroch

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- i) zväzili optimalizáciu využívania dostupných finančných zdrojov na podporu tvorivosti a v náležitých prípadoch na podporu projektov zameraných na podnikanie mladých ľudí;
- ii) nabádali na rozvoj „inkubátorov“ kultúrneho a kreatívneho priemyslu, umeleckých pobytových rezidencií, podnikateľských akcelérátorov, klastrov a kreatívnych centier, ako aj na rozvoj kultúrnych digitálnych platforiem a podporovali medzisektorové partnerstvá a siete;
- iii) pozdvihovali podnikateľskú kultúru, tvorivosť a inovácie celoživotným vzdelávaním už od raného veku a prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a venovali pri tom značnú pozornosť využívaniu dizajnerskeho myslenia a možností odbornej prípravy, napríklad vo forme podnikateľských iniciatív pred uplatnením podnikateľského plánu i po jeho uplatnení;
- iv) zvažovali, ako vytvoriť priaznivé podmienky pre kultúrne startupy, ktoré riadia mladí ľudia, a podporovali medzisektorové inovácie.

Komisia sa vyzýva, aby:

- i) posilňovala podnikanie v kultúrnom a kreatívnom priemysle a medzisektorové siete medzi mladými ľuďmi a zdôrazňovala pri tom ich potenciál stimulovať rozvoj profesionálov z kultúrnych a kreatívnych odvetví prostredníctvom mobility vrátane výmen, coworkingu a spolupráce, študijných pobytov a činností partnerského učenia sa;
- ii) podporovala partnerstvá medzi profesionálmi z kultúrnych a kreatívnych odvetví, ako aj medzi týmito odvetviami, a to aj prostredníctvom podpory startupov, kreatívnych centier a sietí inkubátorov s cieľom začleniť do tvorivosti, umenia a dizajnu vyspelé technológie a vedu.

4. Podporovanie vzniku nových talentov

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- i) zväzili posilnenie spolupráce medzi zainteresovanými stranami v oblasti kultúry a vzdelávania s cieľom podporovať tvorivé talenty, povzbudiť konkurenciu v oblasti inovácií a odmeňovať tvorivosť v kultúrnej sfére;
- ii) rozšírili prístup k novým technológiám, a to aj pre mládež s nedostatkom príležitostí, s cieľom posilniť postavenie talentovaných mladých ľudí.

Komisia sa vyzýva, aby:

- i) presadzovala kultúru a tvorivosť, a to aj prostredníctvom umeleckého vzdelávania v rámci príslušných programov EÚ;
- ii) podporovala rozvoj mladých tvorivých talentov prostredníctvom viacjazyčných platforiem, programov a politík týkajúcich sa mobility.

5. Podporovanie digitálnych zručností a mediálnej gramotnosti

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- i) posilňovali digitálne zručnosti, mediálnu gramotnosť a tvorivé a kritické myslenie, a to aj prostredníctvom využívania príslušných programov a fondov EÚ, pretože sú rozhodujúce pri zabezpečovaní zamestnateľnosti mladšej generácie a jej schopnosti prispôsobiť sa štrukturálnym zmenám v digitálnych technológiách. Verejné/súkromné partnerstvá môžu slúžiť ako prepojenie medzi vzdelávaním, občianskymi organizáciami a podnikmi;
- ii) podporovali tvorivé využívanie technológií, tvorivé a kritické myslenie a analytické zručnosti prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa vrátane zapojenia otvorených vzdelávacích zdrojov s cieľom rozvíjať schopnosť mladých ľudí vyhodnocovať informácie;
- iii) pokračovali vo výmene najlepších postupov a výskumu medzi odborníkmi a tvorcami politík s cieľom posilniť nadobúdanie zručností v oblasti mediálnej gramotnosti.

Členské štáty a Komisia sa vyzývajú, aby:

- i) podporovali opatrenia v oblasti mediálnej gramotnosti, ktoré sú rozhodujúce pre využívanie digitálnych technológií a majú významný vplyv na tvorivé a kritické myslenie mladých ľudí, na ich prístup ku kultúre, porozumenie kultúrnym javom a na schopnosť tvoriť obsah;
- ii) podporovali odbornú prípravu učiteľov a pracovníkov s mládežou v rámci formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa s cieľom vybaviť ich náležitými zručnosťami pri odovzďovaní mediálnej gramotnosti, keď pracujú s deťmi a mladými ľuďmi.

Komisia sa vyzýva, aby:

- i) pokračovala v konzultáciách s odbornou obcou v členských štátoch o najlepších spôsoboch zoskupovania a podpory – a to aj prostredníctvom vhodných online nástrojov – existujúcich iniciatív s cieľom nadviazať na ne a zvýšiť informovanosť mladých ľudí o kľúčových otázkach týkajúcich sa prostredia digitálnych médií, napr. o účasti a tvorivosti, dôveryhodnosti, kritickom myslení a informovaných rozhodnutiach, ako aj o rešpektovaní súkromia.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, aby využili dostupné zdroje a pripravili mladé tvorivé generácie na príležitosti a výzvy budúcnosti.

PRÍLOHA

Európska rada

Rímska deklarácia z 25. marca 2017

Závery Európskej rady zo 14. decembra 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1)

Závery Európskej rady z 15. decembra 2016 (EUCO 34/16)

Závery zo zasadnutia Európskej rady z 20. a 21. októbra 2016 (EUCO 31/16)

Bratislavské vyhlásenie zo 16. septembra 2016

Rada

Závery Rady o presahovaní oblasti kultúry a kreatívnej oblasti s cieľom podnecovať inováciu, hospodársku udržateľnosť a sociálnu inklúziu (Ú. v. EÚ C 172, 27.5.2015, s. 13).

Závery Rady o podpore tvorivého a inovačného potenciálu mladých ľudí (Ú. v. EÚ C 169, 15.6.2012, s. 1).

Závery Rady o kultúrnych a tvorivých kompetenciách a ich úlohe pri budovaní intelektuálneho kapitálu Európy (Ú. v. EÚ C 372, 20.12.2011, s. 19).

Závery Rady o podpore tvorivej generácie: rozvoj tvorivosti a inovačnej schopnosti detí a mladých ľudí prostredníctvom kultúrnych prejavov a prístupu ku kultúre (Ú. v. EÚ C 301, 11.12.2009, s. 9).

Uznesenie Rady Európskej únie a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže: stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027 (Ú. v. EÚ C 456, 18.12.2018, s. 1).

Komisia

Oznámenie Komisie z 22. mája 2018 s názvom Nová európska stratégia pre kultúru (COM(2018) 267 final)

Oznámenie Komisie z 22. mája 2018 s názvom Zapájať mladých ľudí, spájať ich a posilňovať ich postavenie: nová stratégia EÚ pre mládež (COM(2018) 269 final)

Oznámenie Komisie zo 14. novembra 2017 s názvom Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou (COM(2017) 673 final)

Správy v rámci otvorenej metódy koordinácie:

- Príručka o kultúrnom povedomí a vyjadrovaní (2016)
 - Podpora prístupu ku kultúre prostredníctvom digitálnych médií: politiky a stratégie na rozvoj publika (2017)
 - Úloha verejných politik pri rozvíjaní podnikateľského a inovačného potenciálu kultúrneho a kreatívneho sektora (2018)
-

EURÓPSKA KOMISIA

Výmenný kurz eura ⁽¹⁾

4. júna 2019

(2019/C 189/07)

1 euro =

Mena	Výmenný kurz	Mena	Výmenný kurz		
USD	Americký dolár	1,1244	CAD	Kanadský dolár	1,5111
JPY	Japonský jen	121,62	HKD	Hongkongský dolár	8,8143
DKK	Dánska koruna	7,4679	NZD	Novozélandský dolár	1,7062
GBP	Britská libra	0,88738	SGD	Singapurský dolár	1,5396
SEK	Švédska koruna	10,6260	KRW	Juhokórejský won	1 330,90
CHF	Švajčiarsky frank	1,1178	ZAR	Juhoafrický rand	16,4791
ISK	Islandská koruna	139,30	CNY	Čínsky juan	7,7686
NOK	Nórska koruna	9,7860	HRK	Chorvátska kuna	7,4210
BGN	Bulharský lev	1,9558	IDR	Indonézska rupia	15 992,34
CZK	Česká koruna	25,744	MYR	Malajzijský ringgit	4,6886
HUF	Maďarský forint	322,00	PHP	Filipínske peso	58,207
PLN	Poľský zlotý	4,2802	RUB	Ruský rubel'	73,3390
RON	Rumunský lei	4,7353	THB	Thajský baht	35,188
TRY	Turecká líra	6,5295	BRL	Brazílsky real	4,3638
AUD	Austrálsky dolár	1,6116	MXN	Mexické peso	22,1603
			INR	Indická rupia	77,8740

⁽¹⁾ Zdroj: referenčný výmenný kurz publikovaný ECB.

Nová národná strana obehových euromincí

(2019/C 189/08)

Národná strana novej obehovej pamätnej mince v hodnote 2 EUR vydanej Slovenskom

Obehové euromince majú v celej eurozóne postavenie zákonného platidla. Komisia zverejňuje opis vzorov všetkých nových euromincí s cieľom informovať každého, kto prichádza s mincami do kontaktu v rámci svojej pracovnej činnosti, ako aj širokú verejnosť⁽¹⁾. V súlade so závermi Rady z 10. februára 2009⁽²⁾ môžu členské štáty eurozóny a krajiny, ktoré s Európskou úniou uzavreli menovú dohodu ustanovujúcu vydávanie obehových euromincí, vydať do obehu pamätne euromince za určitých podmienok, predovšetkým musia mať len nominálnu hodnotu 2 EUR. Tieto mince majú rovnaké technické parametre ako ostatné mince v hodnote 2 EUR, na národnej strane je však vyobrazený pamätný motív, ktorý má veľkú symbolickú hodnotu z národného alebo európskeho hľadiska.

Vydávajúca krajina: Slovensko

Motív: 100. výročie úmrtia Milana Rastislava Štefánika

Vecný opis vzoru: Na vyobrazení sa nachádza portrét Milana Rastislava Štefánika. Na ľavej strane portrétu sa nachádzajú dátumy narodenia a úmrtia Štefánika „1880“ a „1919“, jeden nad druhým. Na ľavej strane vnútornej časti mince je v polkruhu uvedené meno „MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK“ a meno vydávajúcej krajiny „SLOVENSKO“. Rok vydania „2019“ sa nachádza medzi portrétom a pravou stranou. Pod rokom sú štylizované písmená „PV“, iniciály autora návrhu Petra Valacha, a pod nimi je značka Mincovne Kremnica, ktorá pozostáva z písmen „MK“ umiestnených medzi dvoma razidlami.

Vo vonkajšom prstenci mince je vyobrazených dvanásť hviezd vlajky Európskej únie.

Odhadovaný náklad: 1 milión mincí

Dátum vydania: apríl 2019

⁽¹⁾ Pozri Ú. v. ES C 373, 28.12.2001, s. 1 o národných stranách všetkých mincí, ktoré boli vydané v roku 2002.

⁽²⁾ Pozri závery Rady pre hospodárske a finančné záležitosti z 10. februára 2009 a odporúčanie Komisie z 19. decembra 2008 o spoločných usmerneniach pre národné strany a vydávanie euromincí určených do obehu (Ú. v. EÚ L 9, 14.1.2009, s. 52).

Nová národná strana obehových euromincí

(2019/C 189/09)

Národná strana novej obehovej pamätnej mince v hodnote 2 EUR vydané Francúzskom

Obehové euromince majú v celej eurozóne postavenie zákonného platidla. Komisia zverejňuje opis vzorov všetkých nových euromincí s cieľom informovať každého, kto prichádza s mincami do kontaktu v rámci svojej pracovnej činnosti, ako aj širokú verejnosť⁽¹⁾. V súlade so závermi Rady z 10. februára 2009⁽²⁾ môžu členské štáty eurozóny a krajiny, ktoré s Európskou úniou uzavreli menovú dohodu ustanovujúcu vydávanie obehových euromincí, vydať do obehu pamätné euromince za určitých podmienok, predovšetkým musia mať len nominálnu hodnotu 2 EUR. Tieto mince majú rovnaké technické parametre ako ostatné mince v hodnote 2 EUR, na národnej strane je však vyobrazený pamätný motív, ktorý má veľkú symbolickú hodnotu z národného alebo európskeho hľadiska.

Vydávajúca krajina: Francúzsko

Motív: Oslavy 60. výročia Asterixa

Vecný opis vzoru: Asterix je už 60 rokov skutočnou ikonou francúzskej kultúry. V roku 1959 ho vytvorili scenárista René Goscinny a karikaturista Albert Uderzo, a táto postava stelesňuje cez svoju galskú identitu inteligentného a bystrého Francúza. Okrem umeleckej stránky humorné zobrazovanie súčasnej spoločnosti už mnohé roky Asterixovi prináša veľkú medzinárodnú slávu. Od vytvorenia bol tento komiks s mimoriadnym úspechom preložený do všetkých jazykov Európskej únie. Asterix je napríklad rovnako obľúbený v Nemecku aj Francúzsku. Takisto je už mnoho rokov veľmi dobre známy v Spojenom kráľovstve, Holandsku, Španielsku, Portugalsku, Taliansku. Okrem francúzskej ikony sa Asterix stal skutočným symbolom európskeho deviateho umenia.

Motív znázorňuje Asterixa z profilu, ktorý má na sebe známu prilbu s krídlami. Je obklopený vavrínmi a rímskym nápisom, ktorý odkazuje na jeho výročie 60 rokov. V hornej časti je nápis „ASTERIX“ a pod ním je označenie vydávajúcej krajiny „RF“ (République Française). Rok vydania „2019“ sa nachádza v dolnej časti, spolu s francúzskou značkou mincovne a iniciálami rytca.

Vo vonkajšom prstenci mince je vyobrazených dvanásť hviezd vlajky Európskej únie.

Náklad: 310 000 mincí

Dátum vydania: 28. mája 2019

⁽¹⁾ Pozri Ú. v. ES C 373, 28.12.2001, s. 1 o národných stranách všetkých mincí, ktoré boli vydané v roku 2002.

⁽²⁾ Pozri závery Rady pre hospodárske a finančné záležitosti z 10. februára 2009 a odporúčanie Komisie z 19. decembra 2008 o spoločných usmerneniach pre národné strany a vydávanie euromincí určených do obehu (Ú. v. EÚ L 9, 14.1.2009, s. 52).

Nová národná strana obehových euromincí

(2019/C 189/10)

Národná strana novej obehovej pamätnej mince v hodnote 2 EUR vydanaj Monakom

Obehové euromince majú v celej eurozóne postavenie zákonného platidla. Komisia zverejňuje opis vzorov všetkých nových euromincí s cieľom informovať každého, kto prichádza s mincami do kontaktu v rámci svojej pracovnej činnosti, ako aj širokú verejnosť⁽¹⁾. V súlade so závermi Rady z 10. februára 2009⁽²⁾ môžu členské štáty eurozóny a krajiny, ktoré s Európskou úniou uzavreli menovú dohodu ustanovujúcu vydávanie obehových euromincí, vydať do obehu pamätne euromince za určitých podmienok, predovšetkým musia mať len nominálnu hodnotu 2 EUR. Tieto mince majú rovnaké technické parametre ako ostatné mince v hodnote 2 EUR, na národnej strane je však vyobrazený pamätný motív, ktorý má veľkú symbolickú hodnotu z národného alebo európskeho hľadiska.

Vydávajúca krajina: Monako

Motív: 200. výročie nástupu princa Honoré V na trón

Vecný opis vzoru: Motív zobrazuje podobizeň princa Honoré V. Na ľavej strane je nápis „HONORÉ V“ a na pravej názov vydávajúcej krajiny „MONACO“. V dolnej časti mince je v polkruhu uvedený nápis „1819 – Avènement – 2019“.

Vo vonkajšom prstenci mince je vyobrazených dvanásť hviezd vlajky Európskej únie.

Náklad: 15 000 mincí

Dátum vydania: 1. jún 2019

⁽¹⁾ Pozri Ú. v. ES C 373, 28.12.2001, s. 1 o národných stranách všetkých mincí, ktoré boli vydané v roku 2002.

⁽²⁾ Pozri závery Rady pre hospodárske a finančné záležitosti z 10. februára 2009 a odporúčanie Komisie z 19. decembra 2008 o spoločných usmerneniach pre národné strany a vydávanie euromincí určených do obehu (Ú. v. EÚ L 9, 14.1.2009, s. 52).

Nová národná strana obehových euromincí

(2019/C 189/11)

Národná strana novej obehovej pamätnej mince v hodnote 2 EUR vydanaj Gréckom

Obehové euromince majú v celej eurozóne postavenie zákonného platidla. Komisia zverejňuje opis vzorov všetkých nových euromincí s cieľom informovať každého, kto prichádza s mincami do kontaktu v rámci svojej pracovnej činnosti, ako aj širokú verejnosť⁽¹⁾. V súlade so závermi Rady z 10. februára 2009⁽²⁾ môžu členské štáty eurozóny a krajiny, ktoré s Európskou úniou uzavreli menovú dohodu ustanovujúcu vydávanie obehových euromincí, vydať do obehu pamätne euromince za určitých podmienok, predovšetkým musia mať len nominálnu hodnotu 2 EUR. Tieto mince majú rovnaké technické parametre ako ostatné mince v hodnote 2 EUR, na národnej strane je však vyobrazený pamätný motív, ktorý má veľkú symbolickú hodnotu z národného alebo európskeho hľadiska.

Vydávajúca krajina: Grécko

Motív: sté výročie narodenia Manolisa Andronicosa

Vecný opis vzoru: Manolis Andronicos (1919 – 1992) bol jedným z najvýznamnejších gréckych archeológov. Vďaka objaveniu kráľovských hrobiek vo Vergine v roku 1977 sa mu podarilo odhaliť mimoriadne nálezy, ktoré svedčia o veľkoleposti starodávnej macedónskej civilizácie.

Ústredným motívom je portrét Manolisa Andronicosa. Pozdĺž okraja vnútornej časti mince vľavo je uvedené meno „MANOLIS ANDRONICOS 1919 – 1992“ spolu s rokom razenia a palmetou (značka gréckej mincovne). Pozdĺž okraja vnútornej časti mince vpravo je uvedený nápis „HELÉNSKA REPUBLIKA“. Vpravo je takisto zobrazený monogram umelca (George Stamatopoulos).

Vo vonkajšom prstenci mince je vyobrazených dvanásť hviezd vlajky Európskej únie.

Odhadovaný náklad: 750 000

Dátum vydania: jún 2019

⁽¹⁾ Pozri Ú. v. ES C 373, 28.12.2001, s. 1 o národných stranách všetkých mincí, ktoré boli vydané v roku 2002.

⁽²⁾ Pozri závery Rady pre hospodárske a finančné záležitosti z 10. februára 2009 a odporúčanie Komisie z 19. decembra 2008 o spoločných usmerneniach pre národné strany a vydávanie euromincí určených do obehu (Ú. v. EÚ L 9, 14.1.2009, s. 52).

Nová národná strana obehových euromincí

(2019/C 189/12)

Národná strana novej obehovej pamätnej mince v hodnote 2 EUR vydanaj Gréckom

Obehové euromince majú v celej eurozóne postavenie zákonného platidla. Komisia zverejňuje opis vzorov všetkých nových euromincí s cieľom informovať každého, kto prichádza s mincami do kontaktu v rámci svojej pracovnej činnosti, ako aj širokú verejnosť⁽¹⁾. V súlade so závermi Rady z 10. februára 2009⁽²⁾ môžu členské štáty eurozóny a krajiny, ktoré s Európskou úniou uzavreli menovú dohodu ustanovujúcu vydávanie obehových euromincí, vydať do obehu pamätne euromince za určitých podmienok, predovšetkým musia mať len nominálnu hodnotu 2 EUR. Tieto mince majú rovnaké technické parametre ako ostatné mince v hodnote 2 EUR, na národnej strane je však vyobrazený pamätný motív, ktorý má veľkú symbolickú hodnotu z národného alebo európskeho hľadiska.

Vydávajúca krajina: Grécko

Motív: Andreas Kalvos – 150. výročie úmrtia

Vecný opis vzoru: Andreas Kalvos (1792 – 1869) sa narodil v Zante a je jeden z najvýznamnejších moderných gréckych básnikov. Svoje neoklasicistické vzdelanie doplnil vysokými ideálmi romantizmu a archaizovanou ľudovou gréčtinou, ktorou vyjadroval revolučné myšlienky svojej doby aj osobné vízie.

Na národnej strane mince je zobrazený portrét Andreea Kalvosa. Pozdĺž okraja vnútornej časti mince vľavo je uvedené meno „ANDREAS KALVOS 1792 – 1869“ spolu s rokom razenia a palmetou (značka gréckej mincovne). Pozdĺž okraja vnútornej časti mince vpravo je uvedený nápis „HELÉNSKA REPUBLIKA“. Vpravo je takisto zobrazený monogram umelca (George Stamatopoulos).

Vo vonkajšom prstenci mince je vyobrazených dvanásť hviezd vlajky Európskej únie.

Odhadovaný náklad: 750 000 mincí

Dátum vydania: jún 2019

⁽¹⁾ Pozri Ú. v. ES C 373, 28.12.2001, s. 1 o národných stranách všetkých mincí, ktoré boli vydané v roku 2002.

⁽²⁾ Pozri závery Rady pre hospodárske a finančné záležitosti z 10. februára 2009 a odporúčanie Komisie z 19. decembra 2008 o spoločných usmerneniach pre národné strany a vydávanie euromincí určených do obehu (Ú. v. EÚ L 9, 14.1.2009, s. 52).

V

(Oznamy)

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

EURÓPSKA KOMISIA

Predbežné oznámenie o koncentracii**(Vec M.9385 – Orange/SecureLink)****Vec, ktorá môže byť posúdená v rámci zjednodušeného postupu****(Text s významom pre EHP)**

(2019/C 189/13)

1. Komisii bolo 24. mája 2019 podľa článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ⁽¹⁾ doručené oznámenie o zamýšľanej koncentrácii.

Toto oznámenie sa týka týchto podnikov:

- Orange S.A. (ďalej len „Orange“, Francúzsko),
- SL Bidco B.V. (ďalej len „SecureLink“, Holandsko).

Podnik Orange získava v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia o fúziách výlučnú kontrolu nad celým podnikom SecureLink.

Koncentrácia sa uskutočňuje prostredníctvom kúpy akcií.

2. Predmet činnosti dotknutých podnikov:

- Orange: poskytovanie služieb elektronickej komunikácie najmä v oblasti pevných liniek, internetu a mobilných telefónov vo viacerých krajinách na celom svete,
- SecureLink: poskytovanie infraštruktúry v oblasti kybernetickej bezpečnosti a riadených služieb pre klientov z radov spoločností a inštitúcií.

3. Na základe predbežného posúdenia a bez toho, aby bolo dotknuté konečné rozhodnutie v tejto veci, sa Komisia domnieva, že oznámená transakcia by mohla patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia o fúziách.

V súlade s oznámením Komisie o zjednodušenom postupe pri riešení niektorých koncentracií podľa nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ⁽²⁾ je potrebné uviesť, že túto vec je možné posudzovať v súlade s postupom stanoveným v uvedenom oznámení.

4. Komisia vyzýva zainteresované tretie strany, aby jej predložili prípadné pripomienky k zamýšľanej koncentrácii.

Pripomienky musia byť Komisii doručené najneskôr 10 dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia. Vždy je nutné uviesť toto referenčné číslo:

M.9385 – Orange/SecureLink

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1 („nariadenie o fúziách“).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 366, 14.12.2013, s. 5.

Pripomienky možno Komisii zaslať e-mailom, faxom alebo poštou. Použite tieto kontaktné údaje:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Poštová adresa:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK